

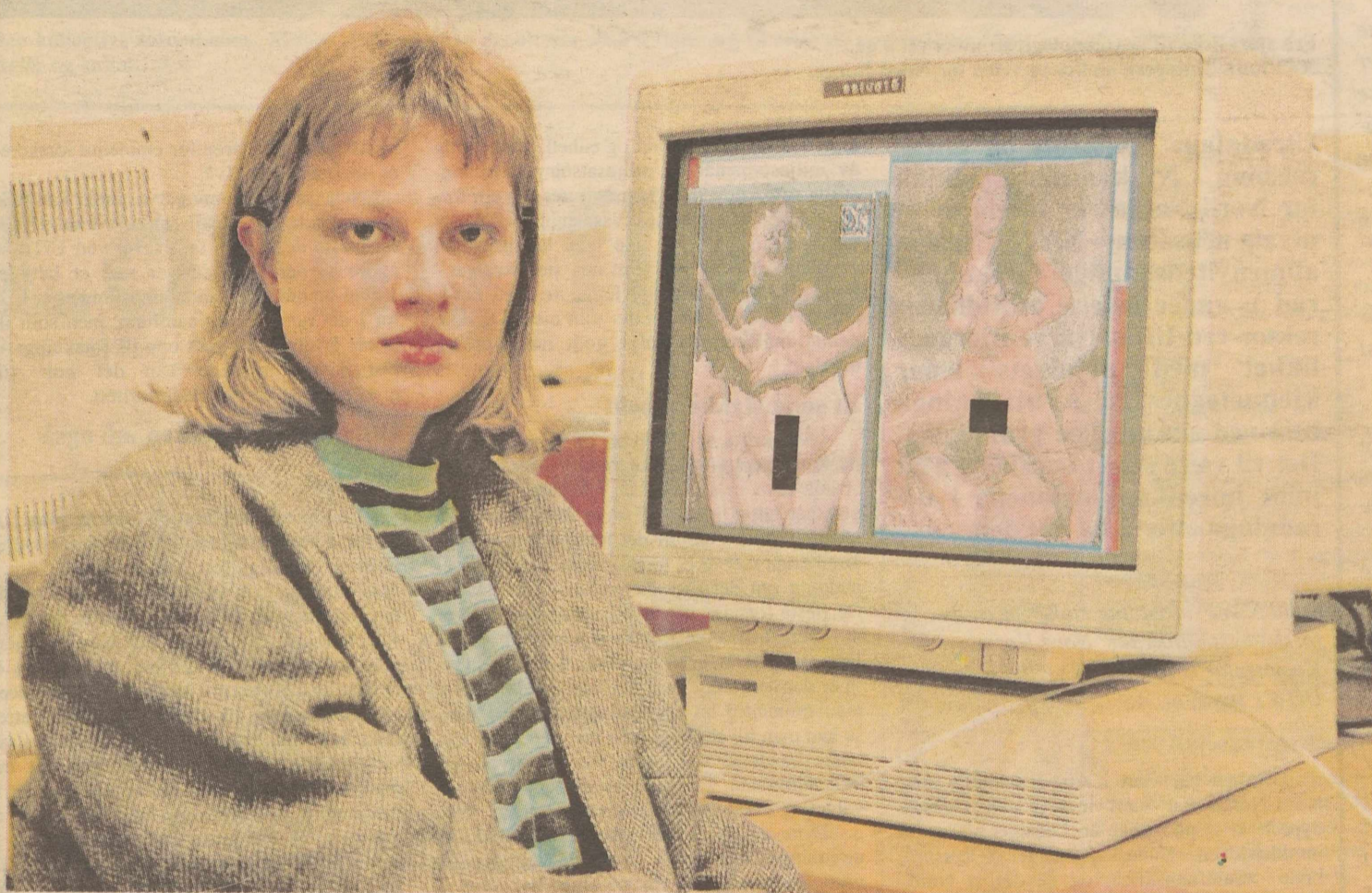
Utopia

S T U D E N T A V I S A I T R O M S Ø

NR. 7, 18 SEPTEMBER 1990, 14. ÅRGANG *B*

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
I TROMSØ
12 AUG 1993

Porno på skjermen

Ingrid P.Olsen: Ordet forferdelig er altfor snilt! Dette er virkelig skuffende.

Datafag domineres av gutter. Noen få av disse har funnet seg en interessant lek ved siden av spilllegalskapen; De henter inn grovkalibrede pornobilder på dataskjermene. Utstyret som brukes har en førsteklasses grafisk kvalitet, som det har kostet UiTø titalls millioner av kroner å skaffe til veie. Mange av bildene er så grove at du må til ulovlige pornoblader for å finne maken.

Da det har hendt at disse bildene har blitt tryllet inn på medstudentenes skjermer, helt uten

forvarsel, reageres det nå skarpt mot denne snuskete virksomheten. Særlig siden ofrene stort sett er "ferske" jenter. Fra før av er ikke akkurat datafag kjent for å være noen kvinnebastion, og det gjør ikke saken bedre når vi vet at seksjonen fra før sliter med et heller umotiverende rykte.

Nestleder i Studentutvalget Ingrid Petrikke Olsen (bildet) reagerer sterkt på pornovirksomheten.

Se side 6

Vår tids svøpe

Reklamen pisker forbrukskarusellen rundt og rundt, sier Nils Fårlund, rektor ved Norges Høyfjellsskole

Se kronikk side 4

Ensomme studenter

Paradoksalt nok så skaper store forsamlinger depresjoner og ensomhet.

Se side 3

Tema

I hele Europa opplever vi at reaksjoner mot etablerte samfunnsnormer antar voldelige former. Nynazimen vokser.

Se side 12 og 13

Wil rydde opp i studentpolitikken studentpolitikken krise.

Lystein Berglund er mannen som skal lede studentpolitikken ved Universitetet i Tromsø det nærmeste året. Han vil satse på Hovedallmøtet, og mener at det er dette som representerer studentdemokratiet i sin videste form. Og, som navnet på Universitetets nye utredningen forteller; Studenten må stå i sentrum.

Videre uttaler han at politisk passive studenter er krisens grunnpilar. Dermed sender han ut en åpen utfordring.

Møt ham på side 5

Kultur og underholdning
Se side 9, 11, 15

Kunnskap mot visdom

—"No skal krise knusast med kunnskap!" Skriver rektor Ole D. Mjøs på side to i *Utopias* informasjonsnummer. Han forteller videre at Universitetet i Tromsø er viktigere enn noen gang for vår landsdel.

Vår landsdel har alltid livnært seg av typisk "kunnskapsfrie" yrker. Fangst, fiske, reindrift og gårdsbruk. Yrker nært tilknyttet rike naturressurser. Yrker som inneholdt visdom om naturen omkring seg.

Dette er vi nå på vei bort fra. Uteksaminerte studenter fra Universitetet i Tromsø skal i første rekke styrke landsdelens industri og næringsliv. Kompetanseheving og konkurransevne innen teknologi og utvikling settes i høysetet.

Krisa som har rammet småstedene langs kysten av Nord-Norge kommer som en følge av stortråleres vettløse grådighet, fiskeriforvaltningens grenseløse inkompetanse, og - i de senere årene - ei oppdrettsnæring etter Klondyke-prinsippet. Fullstendig uten målstyring.

Akademisk kunnskap har til nå ikke maktet å gjøre situasjonen det spor bedre. Det er fristende, og ytterst provoserende - å si snarere tvert i mot!

Det er derfor man med undring registrerer rektors ord. Ikke bare fordi han uttaler dem, men fordi han selv synes å tro på dem.

Ei krise kan ikke knuses. For krise er selv et ord på noe som er i stykker. Og derfor kan teknologisk kompetanseheving i Nord-Norge på det beste knuse krise indirekte. Nemlig ved å forskyve problemene til andre deler av verden. I den tidsånd rektor uttaler sine ord kreves det nemlig **tapere**. Mennesker vi har slått ut etter dogmet om konkurranse og evig vekst. Og det er disse dogmene rektors ord bygger et stadig sterkere forsvarsverk omkring.

Akademisk kunnskap er vel og bra, men vi har kommet til et punkt i menneskenes historie der det er naivt, og ytterst visdomsløst, å tro at den harde kunnskap kan løse krisene.

Håpet er at UiTø kan åpne sitt sinn overfor det vi foreløpig må kalle alternativ kunnskap - kunnskap som gir mennesker innsikt og evne til omtanke, istedetfor den aura av arroganse som ofte preger akademikere.

Søkingen etter den tapte visdommen blir det neste steget på menneskets vei. Kanskje er det naivt å tro at UiTø vil lede an.

Men det går alltid an å håpe.

Ny forskningspolitikk for Nord-Norge

Fra sjarkfiske til høyteknologi, en uviss vei å gå. NAVF utredningern staker ut veien for Nord-Norge.

Utredninga "Nybrott og Gjenreisning - Ny kunnskapspolitikk for Nord-Norge" er levert av et utvalg nedsatt av NAVF (Norges allmentvitenskapelige forskningsråd), under ledelse av tidligere rektor ved UiTø, Narve Bjørge. I likhet med utvalgets leder kjennetegnes også utredninga best ved sin utrolige grundighet. Det vil være svært vanskelig å gå imot hovedkonklusjonene i utredninga etter å ha lest den.

Solid NAVF-utredning staker ut en ny forskningspolitikk for Nord-Norge
Kommentar: Eirik Malnes, stud.repr. UiTø's styre.

Utvalget har vært i arbeid samtidig som Nord-Norge har vært inne i den kanskje dypeste krise på mange år. Utvalget peiker på implikasjonen: Kunnskapsmangel -> Ressurskrise -> Samfunnskrise, og hevder at Nord-Norge trenger en ny kunnskapspolitikk for å unngå å komme i liknende situasjoner seinere. Mange av forslagene som utvalget kommer med er direkte rettet inn mot en slik "intelligens-beredskap". Ett av slagordene som går igjen er: "Knus krise med kunnskap".

Utvalget foreslår ei satsning på 50 millioner kroner pr.år. Statistikk viser nemlig at mens cirka 11 prosent av landets befolkning bor i Nord-Norge, så er det knappe 3,7 prosent av totalbevilgningene til forskning som går til Nord-Norge.

Utvalget foreslår satsning på en rekke felt for å avhjelpe den nord-norske krise. Følgende felt blir spesielt tilgodesett: Arktisk forskning, Samisk forskning, Kvinneforskning og forskning for Industri og teknologi. I tillegg bli det foreslått et eget Prosjekt Nord-Norge (PRONOR) som skal bygges opp etter modell fra Alternativ Framtid. Prosjektet skal være tverrfaglig, og ha som formål å bevisstgjøre befolkninga i Nord-Norge om alternative utviklingsmuligheter.

En av de største svakhetene ved utredninga

er at den mangler ei brei og enhetlig behandling av miljøspørsmål og miljøetsatsning. I ei innstilling som i hovedsak konsentrerer seg om forskning og økt næringslivssatsning ville det vært naturlig å følge opp med en diskusjon omkring forurensning. Rett nok sier utvalget: "Forskning for vekst skal legge vekt på nord-norske miljøhensyn." Etter min mening er ikke denne målsetninga fulgt godt nok opp av utvalget.

Et solid stykke arbeid

Overskrifta er "Nybrott og Gjenreisning - ny kunnskapspolitikk for Nord-Norge". Dette er nok bare en delvis dekkende tittel. Selv om utvalget sitter inne med mye kompetanse på utdanningssida, så blir det relativt fort klart at utredninga mer er ei forskningsmelding, enn ei melding om det mer generelle - "kunnskap". De fleste forslag som utvalget kommer med er motivert utifra en forskningspolitisk plattform. Dersom man tar utredninga for det den er, så er den virkelig et solid stykke arbeid. Skulle man imidlertid ha forhåpninger om noe mer, så kan man bli skuffet ved å lese den. Man kan knapt hevde at utredninga har sin styrke på utdanningssida. I så fall burde nok både utvalget og utvalgets mandat vært utvida.

Dette er ikke ment som noen kritikk av utredninga, for den er svært god. En av de viktigste prinsipper for utvalget har vært å styrke grunnforskninga. En betydelig andel av de årlige 50 millioner går nettopp til styrking av grunnforskning. Den sentrale rettesnora utvalget har fulgt for å få til ei slik satsning er ved å bygge opp såkalte nasjonale og internasjonale tyngdepunkt for forskning (eller det som rektor Ole D. Mjøs kaller "Centers of Excellence"). Sett i lys av dette har utvalget gjort en god jobb med å skille klinten fra hveten blandt de Nord-Norske forskningsmiljøene. De miljøene som er, eller har potensiale i seg, til å være/bli "Centers of Excellence," blir tilgodesett med betydelige forskningsmidler. Samtidig er de miljøene som ikke har noe slikt potensiale ikke kommet så godt ut av det. Disse miljøene vil nok være skuffet over meldinga.

Jeg mener at denne måten å satse på forskning er den eneste riktige, selv om man nok kan kalle det for ei elite-orientering. Skal man kunne oppnå gode resultat må man satse målretta på det man har tro på. En matematisk riktig fordelingspolitikk vil i forskningsverdenen snarere være med på å fremdyrke

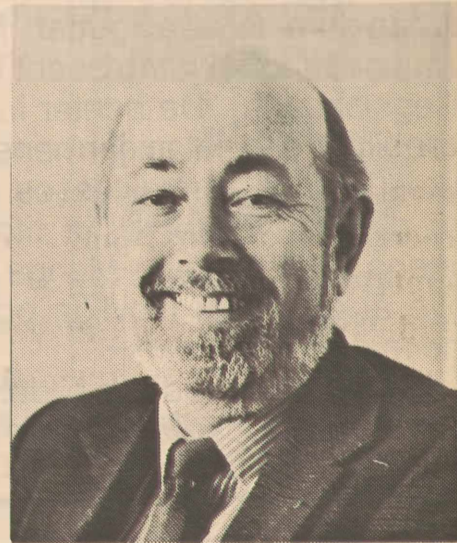
middelmadighet, fremfor eminente forskere på et internasjonalt nivå.

Sett fra et utdanningsynspunkt kan nok ei slik satsning av og til slå skjevt ut. Det kan tenkes at det finnes fag, såvel ved UiTø som andre steder, som legger ned et betydelig arbeid i å utdanne kandidater som det er behov for i det nord-norske samfunn, men som ikke klarer å følge like godt opp på forskningssida. For disse miljøene kan det nok virke urettferdig at de blir nedprioritert.

Utdanningspolitikken må også

utredes!

Utredninga "Nybrott og Gjenreisning" må derfor i hovedsak sees på som ei forskningspolitisk melding for Nord-Norge. Som ei utdanningspolitisk melding er den ikke spesielt dugelig, men så var den ikke heller tiltenkt ei slik funksjon. Det er å håpe at man ved ei senere anledning også kan lage ei melding om utdanningspolitikken i landsdelen. Det ideelle ville selvfølgelig ha vært at man hadde utredet forskning og utdanning som en helhet. Da ville virkemidlene kunne styres akkurat dit man ønsker. Utvalget sier en rekke ganger at "utdanning og forskning må sees under ett. Satsning på forskning er også satsning på utdanning". Dette er nok i og for seg riktig, men det er ikke sikkert at man ved utelukkende å satse målretta på forskning vil oppnå de samme målretta effektene på utdanningssida.

Narve Bjørge

Foto: Oddgeir Sagerup

Utopia er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø.

Avisa kommer ut 10 ganger i året, og gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden i Tromsø.

Redaksjonen er valgt på politisk uavhengig grunnlag.

Redaksjonens adresse er:
Utopia - Studentavisa i Tromsø, Postboks 678, 9001 TROMSØ, Telefon (083) 44 283.

Ansvarlig redaktør:
Arne Hauge

Redaksjonssekretær:
Terje Thomsen

Fotoansvarlig: Roy Østensen

I redaksjonen:

Arve Bartnes, Tore Vik, Lars Bjørgum, Siri Skogstad Bertsen, Katarina Grova, Bjørn Joachimsen, Kristin R. Kjellevoid, Anette Haraldsen, Inger Ekrem, Oddgeir Sagerup (foto), Elisabeth Rønbech Myrvang (foto).
EDB-konsulent: Kai Friis.

Lay-out:

Arne Hauge, Katarina Grova, Roy Østensen og Arve Bartnes

Sats og ombrøking:
Kai Friis

Repro: Bokstaverhuset
Trykk: Bladet Tromsø

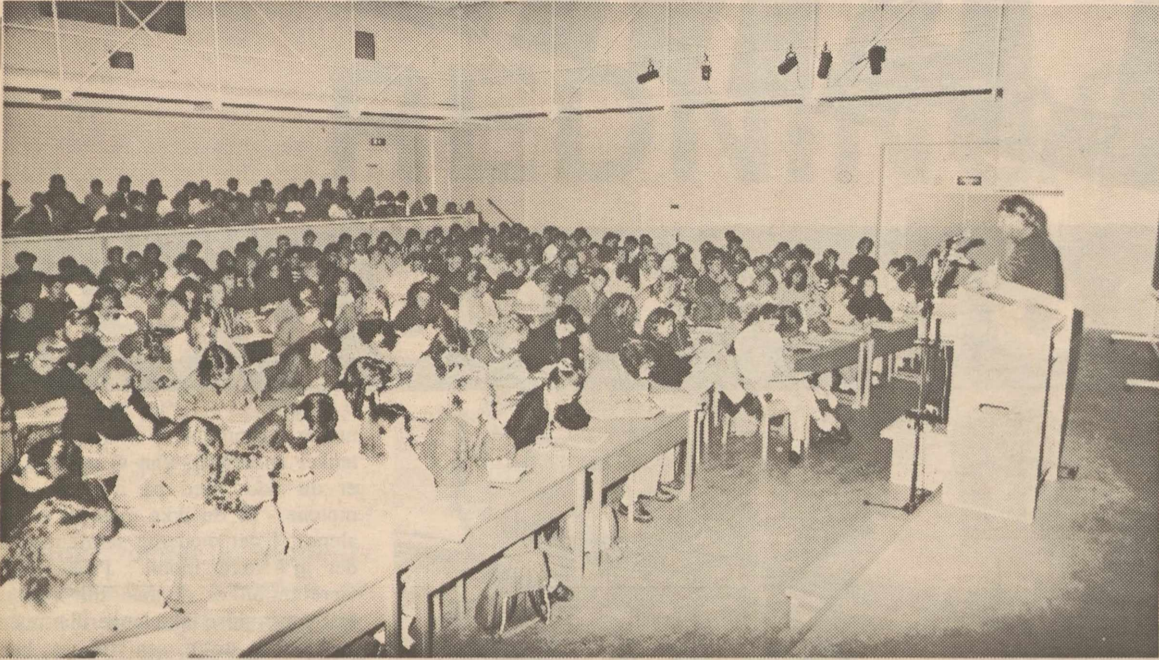
Opplag:
4000 eksemplarer.

Annonsepris:
kr. 4 pr.sp.mm. (Rabatt på store annonser.)

Neste annonsedeadline:
8 oktober

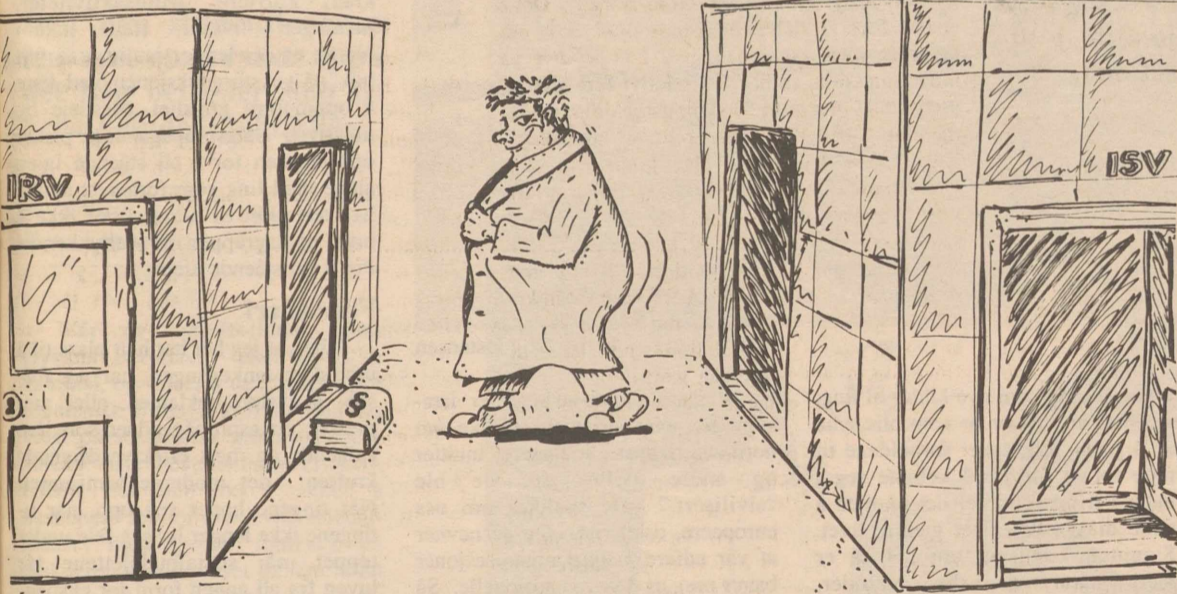
Neste nummer av Utopia
16 oktober

Ensomme studenter

Den kollektive ensomheten. Mange studenter har problemer med å finne seg til rette på universitetet både faglig og sosialt.

Lovlig flaks?

En søt liten rød artianer med generell studiekompatanse og elendige karakterer kommet ikke inn på 1. avdeling juss, men som glødende interessert ungdomspolitiker og lovleser vet hun råd. Etter å ha blitt opptatt som student ved et av de åpne samfunnsfagene kontakter hun studieavdelingen ved Universitetet og melder seg opp til eksamen i 1. avd. juss. Ihht. den nye Universitetsloven er alle forelesningene i prinsippet åpne, og etter å ha fulgt jussforelesningene to semestre tar vår venn eksamen - forhåpentligvis lykkelig og fornøyd.

Av Lars Bjørgum
Inger Ekrem (Illustrasjon)

Da Universitetsloven i fjor ble vedtatt var en av intensjonene at den bl.a. skulle avløse lovene om de forskjellige universitetene og vitenskapelige høyskolene, og hjelpe til å forenkle det til dels kompliserte lovverket. Ambisiøs som loven var er det ikke til å undres at den skapte en del kontrovers. Om den nye loven til slutt viste seg å være en fordel for studentene er vi ikke sikre på, men

noe bra kom det ihvertfall ut av arbeidet.

En av de positive konsekvensene med den nye loven var at en ikke trenger å være immatrikulert som student for å studere ved Universitetet. I loven gis det adgang til å ta en hvilken som helst eksamen dersom følgende forutsetninger er oppfylt: En må for det første tilfredstille de formelle kravene til immatrikulering. Dette vil i praksis som oftest si å ha fullført og bestått 3-årig videregående skole innenfor en studieretning som gir generell studiekompetanse. For det andre må studiet være åpent. Dette andre kri-

teriet utelukker de fagrettede studiene som bl.a. medisin- og sivilingeniørstudiet, og i første omgang også adgangsbegrensede studier som f.eks. juss. Skulle en ønske å ta et adgangsbegrenset studie kreves det at en på forhånd er registrert som student ved et av de åpne studiene. Da først kan en starte på det begrensede.

Det eneste en går glipp av om en ikke er immatrikulert er den offisielle statusen som student. Studentbeviset som det også kalles...

Var det noen som nevnte forenkling?

Universitetets undervisningsmodell, med mye forelesninger og lite personlig kontakt med andre, kan fremme psykiske problemer blant studentene. Dette påstår psykolog John-Rolf Ellila og sosialkonsulent Ann Torunn Olsen.

—Vi har eksempler på studenter som unngår kantina når de skal spise, fordi de ikke har noen å sitte sammen med. Det finnes studenter som går gjennom et helt år på seminargrupper uten å åpne munnen, og mange deltar ikke på sosiale arrangementer, fordi de føler seg utrygge, forteller de.

Av Siri Berntsen
Oddgeir Sagerup (foto)

Både Olsen og Ellila frykter at disse problemene bare kommer til å bli større etterhvert som mengden av studenter øker. De mener også at mange av problemene kunne vært unngått om studentene fikk bedre kontakt med hverandre, gjennom en annen undervisningsmodell.

Studenter som har hatt slike problemer over lengre tid, velger enten å slutte, eller de søker hjelp gjennom sosialtjenesten eller psykologtjenesten. For å imøtekomme disse problemene har Studentenes sosialtjeneste opprettet en ny stilling som skal jobbe spesielt med forebyggende arbeid, mot problemene i studiemiljøet. Prosjektet er foreløpig på begynnerstadiet. Grunnlaget for prosjektet er å finne ut hva som kan gjøres i studentmiljøet for å ta bedre vare på studentene både sosialt og faglig.

Flere kollokviégrupper!

Det er dessverre slik at begreper som den kollektive ensomheten, det å være ensom blant mange, er spesielt utbredt ved universitetene. Dette har ført til at psykolog- og sosialtjenesten etterhvert er blitt et substitutt for kontakt. Mange av våre klienter hadde ikke kommet til oss om de hadde hatt kontakt med sine medstudenter, sier Olsen.

Både Ellila og Olsen mener det hadde vært en fordel om undervisningen ble mer basert på grupper, og ikke så mye på forelesninger.

—En forandring av under-

visningsformen, med mer bruk av gruppeundervisning, vil gi en mer sosial studenttilværelse, men også en faglig god effekt. Det hadde også vært en fordel med styring av kommunikasjon, slik at man unngår problemet med studenter som går gjennom kollokviégrupper et helt år uten å si noe. Det å bli spurt, er viktig når det går trått, sier Olsen.

Et alternativ

Tromsø psykologsenter har tre delstillinger til rådighet for studenter som sliter med problemer. Du kan få time ettermiddag og kveld, og betaler hundre kroner per kalenderår. Resten dekkes av Trygdekontoret og Studentsamskipnaden. Studentene må selv betale egenandelen, men vil få alt tilbake.

—Psykologhjelpen er et samtaletilbud i vid forstand, og vi kommer bort i problemer fra eksamenspress, til kriser og samlivsbrudd. Problemene skal fortrinnsvis være studie-relaterte, og hjelpetilbudet er kortsiktig, med en ramme på 20-25 timer per student i løpet av ett år, forteller Ellila.

Psykologhjelpen har i dag et begrenset tilbud, noe som kan bety ventetid på over en måned. Spesielt i perioder foran eksamen kan det være vanskelig å få behandling.

—Vi er klar over at det er et større behov for å få behandling enn det som er kommet frem til nå. Det å gå til psykolog er et stort skritt for mange, men når det sosiale nettverket rundt en student ikke fungerer, ser tjenesten ut til å bli et kjærkomment alternativ. Vi er dessverre ikke selvhjulpne med psykologer, derfor håper vi det forebyggende arbeidet vil gi resultater, slutter Olsen.

Psykolog John-Rolf Ellila og sosialkonsulent Ann Torunn Olsen

Foto: Roy Østensen

REKLAMEN

-som dreper

Kronikk

Reklameprodusert angst pisker forbrukskarusellen rundt. Både menneskeverd og naturverd står på spill!

Av Nils Fårlund, rektor ved Norges høgfjellsskole og vegleder i friluftsliv.

Bare et ti-år etter 2.verdenskrig ble det amerikanske næringslivet seg bevisst at etterspørselen ikke lenger kunne forventes å holde tritt med varetilbudet. Allerede i 1957 avslører forfatteren Vance Packard i boken "The hidden Persuades" (Simon and Schuster/Pocket book, N.Y. 1958, se også senere opptrykk) hvilken taktikk man slo inn på. Ved hjelp av reklame - eller mer treffende betegnet salgs-propaganda - lyktes man i å presse frem bruk-og-kast livsstilen.

Salgspropagandaen argumenterer ikke. Inspirert av Hitler/Goebells politiske propagandametoder, og videreutviklet med kunnskap fra nyere forskning innen psykiatrien og aktuelle samfunnsvitenskaper (psykologi, pedagogikk, sosiologi, m.m.), appelerer man til underbevisstheten. Mens "de skjulte overtalere" allerede slo gjennom med full tyngde i USA i 1960-årene, ble vi i Europa og Norge først utsatt for denne brutale propagandaen av det moderne slaget i 1970 og 1980-årene. I dag tårner konsekvensene av "den amerikanske livsstilen" seg opp globalt. Produksjonsveksten er blitt til vekst-produksjon. Vi oversvømmes av TING i et slikt omfang at det går på livet løs for mennesker såvel som vårt hjem - naturen.

Onnd sirkel

Uheldigvis har "de skjulte overtalere" glidd inn i vår hverdag uten at vi riktig har blitt klar over den livstruende virkningen. I dagliglivet maser og kaver vi i teknikkens samfunn. Vi merker nok også at den frie naturen lider. Oppvekstmiljø og forurensning, "livsstilssykdommer" og nedbygging av fri natur settes i fokus av aktivister og ildsjeler. Etterhvert har også mediene her til lands gitt slike tema bredere plass. Til slutt har så politikere "kommet på banen." Vi har fått en "grunn økologisk bevegelse" som er opptatt med å kurere symptomer.

Næringsliv, medier og politikere kan knapt forventes å drive det lenger enn til å skvette vann på gåsa. For det er nettopp i disse kretsene at salgspropagandaen er blitt arbeidsmåte og verdensbilde. Hvis vi fjerner femissen, embalasjen, retorikken, kommer jo rene helvetesmaskinene for dagen. Denne "helvetesmaskinen" som står for

vekstproduksjonen, fortjener sitt navn fordi vi har med en tilbakekobling å gjøre som ingeniører riktignok kaller "positiv." Men selv om vi lenge har blitt tutet ørene fulle av fordelene med og ønskeligheten av at alt skal og må bli større, demrer det endelig for noen og enhver at en forsterkende tilbakekobling ikke alltid er positiv. Resultatet blir en ond sirkel.

Den onde sirkelen symboliseres av Produksjonsmaskinen (skoler, forskning, produksjonsbedrifter, medier, reklameindustri, o.s.v.) som er koblet til Terapimaskinen (sykehus av alle slag, behandlings- og rekreasjonsinstitusjoner, fritidsaktiviteter, turistindustri, o.s.v.). I "Res-o-topia" (av latin; "stedet der alt dreier seg om tingene) er den frie natur ikke lenger kulturens hjem. Naturen er degradert til ting-kilde. Det er også vi mennesker. Vi omtales jo også som "ressurs-personer" (ting-kilder....). Kretsen i vekstproduksjonsmodellen over står for den frie naturen (den naturen som fortsatt er seg selv, kjennetegnes ved sine frie rytmer dag/natt, årstider, o.s.v.).

Forbruk av natur

Så lenge Produksjonsmaskinen ikke hemmes av mangel på "tingkilder" (natur, mennsker....), eller av at ting og/eller u-ting hopper seg opp, går det etter "oppskriften." Skal det gå etter oppskriften - Descartes: Mennesket er naturens eier og behersker - må tingproduksjonen stadig øke. Om så fler og fler blir forkavet, stresset og syke, tar vi bare Terapimaskinen i bruk for å "resirkulere" arbeidskraften. Truende blir situasjonen først når det bedriftsøkonomiske overskuddet av tingproduksjon ikke lenger er stort nok til å dekke utgiftene til Terapimaskinen. Etterhvert som våre jobber blir mer og mer umenneskelige, har vi imidlertid trukket den frie naturen med i Terapimaskinen også. Fritidsaktiviteter utendørs og "ressursbasert reiseliv" gjør den frie natur til "Terapimaskin." De som blir forkavet og syke av å produsere ting og u-ting av natur, sluses "ut" i naturen i fritiden. Slik fritidsbruk gjør Peter Wessel Zapffes sorte visjon av "Die Apparatenlandschaft" til drønnende virkelighet. Vi friskner altså til i vår hensynsløse fritidsbruk av natur, slik at vi kan fortsette vår ødselende bruk av naturen som ressurs med tilhørende bruk av luft, vann og jord som "resipient" (som det er fristende å tolke som res-ipient, men som altså betyr å bruke naturen som mottaker. På greit norsk: dyng, skraphaug).

Den modellen av vekst-produksjonssamfunnet som her er tegnet, er enkel. Den er omtrent like enkel som de fleste abstrakte modellene vi har tatt i bruk i teknikk og økonomi i "det moderne samfunnet." Hensikten er da heller ikke å prøve på en nitid beskrivelse. Når båten har hvelvet, kan vi selvfølgelig også gjøre oseanografiske observasjoner. Men det er flere gjøremål som bør få en høyere prioritet..... Selv om vi legger avgifter på ting som fører med seg nye u-ting, selv om vi fører

Foto: Roy Østensen

u-ting tilbake som nye kilder til ting, selv om vi kurerer de som blir syke av å jobbe, og legger forholdene til rette for at folk skal komme seg i natur i fritiden, haster det nå med å stille diagnosen. Det gjelder livet. Symptom-kurering, om det så er med naturmedisinske metoder, holder ikke i lengden!

Irrasjonalitet

Visst skal vi fortsette å påvise eksempler på lekkasjer og overdoser av u-ting. Visst skal vi ikke gi opp å vise at det nytter med økologisk jordbruk, med tradisjonelt håndverk, med naturlig friluftsliv - endring med glede. Men når det er slik at forurensningsaktivistene blir til underholdningsartister i mediene, - og når det er slik at mot-ekspertisen overkjøres av den etablerte ekspertise, eller omfavnes og kjøpes opp (som det skjedde på 1970-tallet....). Og når det er slik at folk er blitt likegyldige (eller kanskje de er for utrygge - fordi de har skjont at de som våger å gjøre avvikende valg, havner i kategorien "sid-rumpa," tilbake-til-steinalderen folk/følger-ikke-med typer). Når det egentlig er slik at de som har ført an i vekst-produksjonen (politikere og - velgerne??), og de som har vært rådgivere og konstruktører (økonome, ingeniørene, m.m.f.) ikke er åpne for argumentasjon, dokumentasjon, aktivisme (sml. f.eks. Alta-saken....). Når det egentlig er slik at de som har makt, klamrer seg til makten. Ja, da er det vel på tide å ta et tak!?

Organisasjonsteoretikere går ut

fra at store organisasjoner er irrasjonelle. Nei, de snakker ikke om nord-amerikanske indianere, inuitter og andre "ville" før de ble "sivilisert." De snakker om oss europeere, oss hvite. Og de nevner at vår adferd i store organisasjoner bærer preg av å være irrasjonelle. Så er det kanskje på tide å forfølge dette sporet for å forstå hvorfor Gro Harlem Brundtland først innrømmet at Alta-utbyggingen var et irrasjonelt tiltak etter at ti år var gått. Og hvorfor logikeren Willoch fortsatt ikke (meg bekjent) har kommet med noen slik bekjennelse.

Mobilitet skaper rotløshet

Kan det være at våre politikere både har mistet troen og taket på å lære av virkeligheten? Kan det være at den salgs-propaganda de har tatt i bruk for å selge sitt kandidatur, har ført til at deres virkelighetssans er blitt forvrengt? Ett er i allefall sikkert: Salgs-propagandaen har for lengst blitt en mye brukt bestanddel i politikernes arsenal av virkemidler i anstrengelsen for "å få fart på Norge." Reklamen skal ikke bare piske opp bruttonasjonalproduktet. Politiske beslutninger har til og med brakt salgs-propagandaen inn i skolene (sml. f.eks. videregående skoler i Stavanger/Rogaland).

Nå er jo "reklame" så mangt. Det er godslige: "ikke noe snikk-snakk, Bellands hermetikk, takk!" Og Televerkets opplysende rebus for "grønt nummer." Men reklamen er også "livsstilreklame." Salgs-propaganda av verste sort: "Hvis du ikke har det vi foreskriver, hvis du

nekker å handle som vi sier, hvis du tenker anderledes enn vi ønsker, da er du ikke med på notene - på motene. Er du ikke med, så er du alene. I det moderne samfunnet er det in å være "mobil." Prisen for å være mobil er at man blir rotløs. Når den rotløse ikke lenger har noen gruppe å støtte seg til, er han "ferdig." Det er den skjulte overtalerindustrien som nå mer og mer forfølger det moderne mennesket, kjeppjager med angstens svøpe; Kjøp! Kjøp deg fri fra angsten. Kjøp som de andre. Kast fjorårets modell. Kjøp deg til medlemskap i gruppen ved å være med på motene.

Modernismen trumfet gjennom troen på fremskrittet. Etter at følgene av fremskrittet nå har begynt å tårne seg opp, har det med de skjulte overtalerens hjelp, lyktes å overføre fremskrittstroen til henfallenhet til motene. Det har lyktes å mane frem en nagende angst for å bli hengende etter, angst for å være gammeldags (Packard: Obsolete) i klær, karriere, fritidsaktiviteter, meninger - livsstil. Heller ikke i Norge er det lenger mulig å få fart nok på vekstproduksjonen ved bare å oppmuntre griskhet, prestisje og maktlyst. Salgspropagandaen pisker opp angsten for å bli stående igjen alene med ting som forlengst skulle ha vært gjort til u-ting. For ikke å høre til i gruppen av vellykkende. For å bli stående alene.

Forræderi

Uten at jeg her har hatt plass til å utbrodere tankegangen, har jeg forsøkt å avsløre reklamen, eller mer presist: Salgspropagandaen som den snikende og mest effektive drivende kraften i det moderne samfunnet. Når tingene hopper seg opp, når u-tingene ikke lenger lar seg feie under teppet, når sosialbuktjettene tar luven fra all annen form for ekspansjon, blir det rasjonelt å ty til angsten som pådriver. Når de som lever av tingene og de som lever for tingene jages inn i en slik ond sirkel som tidens vekstproduksjon utgjør, må vi ta konsekvensen av det. Vi må gjøre en slutt på at reklamen skaper angst som de hemmelige tjenestene i totalitære regimer. Vi må avsløre metodene. Vi må avsløre institusjonene bak de skjulte overtalerne. Først når vi forstår sammenhengene, løsner angsten. Først når angsten løsner, tør vi å gjøre valg for et liv i lage. Først når angsten løsner, kan vi vente bred oppslutning om endring med glede - om livbergende levemåter.

De første til å avsløre og gjennomskue må være de som søker til eller har besøkt institusjonene for kritisk tenkning. Universitetene og de vitenskapelige høyskolene. Så får vi leve med og ikke la oss lamme av at det nok er kolleger som har vært forrædere og solgt kunnskap til overtalertjenestene. Så får vi tåle kritikk fordi vi ikke sa fra før. Men hvis vi fortsetter å tie, fortjener vi som de tyske intellektuelle som stumt lot Hitler etablere seg, å bli kalt forrædere. Den gang gjaldt det først og fremst medmennesker. Nå gjelder der både menneskeverd og naturverd.

STUDENTPOLITIKKENS REDNINGSMANN

*Presentasjon av
Øystein Berglund,
vår nye student-
utvalgsleder.*

Mange mener at studentpolitikken i Tromsø er inne i en navlebeskuende stagnasjonsperiode der fraksjonering og indre splittelse hersker. Hovedallmøtet blir av mange studenter betraktet som en ansamling kverulanter som krangler om uviktigheter og lider av en paranoid skrekk for å tape ansikt, mens de indre kretser av studentpolitikere blir beskyldt for å danne et pampevelde få "vanlige" studenter har innsikt i.

Den nye studentlederen har vyer om å rydde opp i det han betegner som en krise i studentpolitikken.

Av Kristin R. Kjellevoid
Foto Elisabeth R. Myvang

Vår nye studentleder heter Øystein Berglund. Han er 23 år gammel, og studerer ved Institutt for Medisinsk Biologi (IMB). Han ble valgt på sosialistisk grunnlag under vårens siste hovedallmøte (HAM). Hittill har han ikke rukket å eksponere seg for den jevne studentmasse, men gjorde inntrykk på tilskuerne i kulturhuset da han holdt sin klassiske svevende festale under Universitetets åpningsfest 30. august.

Da Øystein Berglund kom til Universitetet i Tromsø høsten 1986, var han helt ukjent med studentpolitikk, men som kommende topp i Norsk Studentunion (NSU), og som kommende SU-leder, begynte han straks å bevege seg oppover i det studentpolitiske hierarki. Han deltok på HAM, meldte seg inn i ulike organisasjoner ved Universitetet og gjorde et sprang i sin politiske karriere da han ble med i en gruppe nedsatt av universitetet på grunnlag av Hernesutvalgets utredning. Karrieren nådde et foreløpig høydepunkt da han ble valgt inn i NSUs sentrale arbeidsutvalg på landstinget i 1988.

I NSU var han lærestedskontakt for Tromsø samt ansvarlig for NSUs internasjonale studentpolitikk, noe som innebærer blant annet internasjonal studentkontakt, og internasjonalisering av utdanningssektoren.

Studentpolitisk krise

Har han så gjort kometkarriere innen studentpolitikken? Kanskje ikke; Men i hvert fall "hoppet han over" vervet som SU-leder i Tromsø før han ble valgt inn i NSU sentralt, og kom tilbake til Tromsø i

vår som selvsagt kandidat til ledervervet i SU.

Joda - Øystein Berglund forstår kritikken mot studentpolitikken, og skjønner at særlig nye studenter ser HAM på denne måten og dermed rømmer fra studentpolitikken allerede ved sitt første, famlende skritt mot et politisk engasjement.

Først og fremst vil han satse på HAM fordi det representerer studentdemokratiet i sin videste form. Dessuten ønsker han seg løsere grenser og bedre forbindelser mellom de ulike arbeidsutvalgene og Studentutvalget.

For at studentene i det hele tatt skal interessere seg for studentpolitikk må de se at sakene de tar opp ved sitt eget institutt når frem til SU og i siste omgang til HAM, sier han, og understreker videre at den politiske passiviteten blant studentene er krisas grunnpilar. Som eksempel nevner han at Studentrådet har en rekke tomme studenttillitsverv til komiteer og utvalg fordi ingen er villige til å ta disse plassene.

Igen gir han politisk kaos skylden, men presiserer at student-

ene kan trenge informasjon for i det hele tatt å se hvilke muligheter de har innenfor studentpolitikken. Derfor ønsker Øystein Berglund å ta i bruk både Studentradioen, Utopia og debatter på Studenthuset, og fyre opp under gnistene av interesse for sin egen situasjon som han er sikker på ligger og ulmer i dypet av studentmassen.

Høstens viktigste oppgave

Men hans ambisjoner på tromsøstudentenes vegne begrenser seg ikke til dette, ei heller er "avpassivseringen" av oss medstudenter høstens viktigste oppgave. Høyest prioritert på høstens arbeidsliste står "Studenten i Sentrum" - en utredning fra UiTø som inneholder en rekke forslag til tiltak for å bedre studentenes livssituasjon.

I korte trekk går utredningen ut på at studentene må bli "arbeidstakere" under Staten som så plikter å påta seg velferdsansvaret for sine "ansatte". Det blir konsekvensen av en sammenslåing av universitet og samskipnad som i likhet med forslaget om hovedfagslønn er et temmelig radikalt forslag som

enhver studentpolitiker takknemlig vil trykke til sitt bryst.

Er disse forslagene gjennomførbare? Øystein Berglund mener ja. Dette er en oppgave studenter og universitetsledelse kan stå sammen om, mener han, men legger taktisk til at det ikke vil bli samarbeid for enhver pris. Når det gjelder "Studenten i Sentrum" vil han ikke fire på prinsippene.

Provokasjon

"Studenten i Sentrum" handler i siste instans om solidaritet. Og enhver som var til stede på universitetets åpningsfest i Kulturhuset forsto at "solidaritet" er et av SU-lederens yndlingsbegreper. På spørsmål om hans talestrøm om solidaritet, internasjonalt samarbeid, framtiden og godhet bare var svulstig og svevende frasemakeri, svarer han et klart nei og legger til at han virkelig mente det han sa.

Vi trenger å bli minnet på frasene fordi de er enkle og sanne, sier han videre. Dessuten anser han dem for å være provoserende.

For hvor mange studentledere ville holdt en liknende tale? Svært

få, er svaret. Og bra er det, vil mange si.

Festtalen

Det hersker nok enighet om at det mest banale ved talen var oppfordringen om å bry oss om hverandre. Uttalelsen var samtidig den viktigste, sier Øystein Berglund, og legger til at viktigheten av å bry oss om hverandre gjenspeiler seg i alle livets forhold. For det første kan vi få utrettet noe internasjonalt om vi virkelig bryr oss om f.eks. studentene i Kina og ikke bare viser dem avstandssolidaritet.

For det andre handler det - "å bry seg om" - å være i stand til å samarbeide med hverandre om lokale og globale oppgaver.

Hadde vi ikke levd i en så utpreget individualistisk tid ville studentene vært mer politisk bevisste og stått sammen om felles oppgaver og krav i stedet for - som nå - å ordne opp som best man kan hver for seg.

Hvis våre holdninger tilsier at alle konsentrerer seg om sin egen lille verden får vi aldri utrettet noe. I den sammenhengen nevner han at vi står på stupet når det gjelder miljøtrusler og nord/sør konflikten, og må begynne å tenke sammen med andre og på hverandre.

UiTø og verden

Under den ovennevnte festtalen i Kulturhuset uttalte Øystein Berglund at den norske studiefinansieringsdebatten fortøner seg banal sammenliknet med sakene mange utenlandske studenter kjemper for, men avviser overfor Utopias utsendte at denne holdningen er uforenlig med SU-ledervervet.

Den nye SU-lederen er nemlig levende opptatt av internasjonalt studentsamarbeid og vil samtidig med sitt politiske engasjement jobbe med å informere om palestinske studenters situasjon i hjemlandet.

Han sier videre at internasjonal solidaritet ikke er noen enveis-kommunikasjon fra oss til verden, men at vi selv har mye å hente utenfra. Den solidariteten vi i første omgang viser vil gå over i samarbeid som gagnar begge parter. Hans håp og ambisjoner på dette området er virkeliggjørelsen av en verdensomspennende studentorganisasjon som han selv har vært med på å utrede planene til.

I tillegg har han vyer om at UiTø kan gjøre noe for verden, og mener at vi må slutte å lulle oss inn i ideen om at "de der oppe" rydder opp i problemene og urettferdighetene rundt oss. Vi kan selv starte nyvinninger som kan ha mening i et internasjonalt perspektiv.

Ta studiene alvorlig

SU-lederens appell til medstudentene er at vi må stå på med studiene. Han synes det er flott at UiTø har satset alt på å forbli et åpent universitet fordi det tilfredsstillende noen av kravene om lik rett til utdanning, og legger til at Nord-Norge har få innbyggere og lite "universitetskunnskap" sammenliknet med resten av landet. Men kunnskap er nødvendig for å etablere Nord-Norge som en livskraftig landsdel. Derfor: Ta studiene alvorlig! En appell som virker overraskende jordnær til å ha sitt utspring i vår nye SU-leders vye-fulle sjel.

Grov pornografi på dataskjermen

Et steg tilbake for studentenes kamp mot kvinnediskriminering

Ingrid Petrikke Olsen, nestleder i Studentutvalget.

Foto: Roy Østensen

Studentutvalget vil forfølge saken

-Ordet forferdelig er altfor snilt! Bildene vekket avsky, de viser så fullstendig mangel på respekt for kvinnen at de ikke representerer noe kvinnesyn i det hele tatt. De studentene som driver med dette kaller jeg umodne pubertetsgutter.

Det er Ingrid Petrikke Olsen, nestleder i Studentutvalget, som uttaler dette til Utopia. Hun fortsetter;

—Universitetet er en hjørnestein for samfunns moralsen. Det er en kultur og holdningsskapende institusjon både for samfunnet som helhet, og for studentene. At de

vitenskapelig ansatte har visst om pornografien så lenge uten å ta affære, er skuffende.

—Jeg ser at sensurering kan være vanskelig, men hvis valget står mellom denne formen for pornovirksomhet, og stenging av tilgangen til nettet, så velger jeg det siste.

—Men det ville være synd om man må gå til et sånt skritt. I mange år har Tromsø-studentene og Studentutvalget kjempet mot pornografi, og jeg betrakter dette som et langt skritt i gal retning.

—Studentutvalget vil følge opp saken!, avslutter Ingrid Petrikke Olsen.

Må utsettes for press

-Når studentene misbruker ressursene på en slik måte, må de utsettes for press fra medstudentene, slik at de etter hvert vil finne det ubehagelig å fortsette.

Otto Anshus er seksjonsleder ved Datafag, og forteller overfor Utopia at seksjonen ikke har noen slike bilder liggende på sitt utstyr.

Bildene må hentes utenfra, via et diskusjonsforum som for eksempel "News." Han reagerer skarpt på at disse bildene popper inn på andres skjermer, og betegner slike tilfeller som høyst

uakseptable. Det minner om mobbing, forteller han. Han fortsetter;

—Saken representerer også et vanskelig dilemma. Vi har innstallert dataovervåkningsutstyr, men vi kontrollerer ikke studentenes personlige filer. Det ser vi på som uetisk. Men det er viktig å huske at vi må holde studentenes private område adskilt fra seksjonenes offentlige område. Vi arbeider etter prinsippet om full funksjonalitet, og har gitt studentene stor frihet til å anvende utstyret. Istedenfor å gi forbud har vi gitt dem noe av det beste IT (informasjonsteknologi) utstyret som fins. Dette er imidlertid komplisert utstyr, og studentene får dermed en mulighet til å gå gjennom en stor faglig labyrinth. Vi må ha stor åpenhet i akademiske miljøer, og ikke bygge opp murer, som vil medføre redusert kvalitet på vårt produksjonsresultat. Dessuten er våre studenter nettopp flinke nok

til å knekke slike murer!

Anshus ser ingen sammenheng mellom disse pornobildene og det faktum at det er lite jenter på datafag, da dette er et problem som gjelder overalt i verden.

—Saken må sees i perspektiv. Dette er bare en del av et problemkompleks som gjelder alle universitetene i den vestlige verden, nemlig dataulovligheter av alle slag. Som eksempel kan vi nevne "crackerne." Folk som bryter seg inn.

Derfor har vår seksjon opprettet et etisk utvalg, som består av ansatte hovedfags og doktorgrads studenter. Utvalget ser på hva andre Universiteter gjør med slike problemer, og diskuterer videre ut fra det. Våre kurs har blant annet kjørt kurs på dataetiske spørsmål, og har hatt inn et navn som Gene Bafford i gjesteforelesning.

Vårt utvalg kommer til å arbeide videre, forsikrer Otto Anshus til slutt.

Tolv timer i døgnet sitter de der, en gjeng gutter med pubertetsbart, og har data som eneste beskjeftigelse. Mye av tiden brukes på spill. Og når noen av disse vil ha det ekstra moro, kanskje i en pause, henter de inn pornobilder på skjermen.

Det er alle typer bilder, alt fra en toppløs Samantha Fox, til skikkelig grove pornobilder. Så grove at de bryter med norsk sensurs prinsipp om at streken settes der; "kjønnsorganer er i aksjon."

Av Arne Hauge

Student Pål Malm (26) har sett seg lei på forholdene, og da hans forespørsler ikke har blitt tatt til følge hos ansvarlige, kommer han til Utopia med saken. Han har studert data noen år, og ber oss stikke ned på rommet hvor alle maskinene står, så mener han at vi vil finne noe av grunnen til at andelen jenter har sunket fra 40% til nær null på noen få år. Utopia fant selv bilder med grov porno åpent tilgjengelig på datamaskinene til Institutt for Matematiske Realfang.

Pål Malm reagerer på at disse bildene i det hele tatt finnes, men forteller at det verste likevel er at guttene ikke klarer å begrense det til sine egne øyne, men at de også tar dem inn på andres skjermer;

—Der nede sitter det altså tjuet gutter og fire jenter, jenter som kanskje nettopp har begynt på data, og ønsker å se hva dette er før de bestemmer seg for om de skal fortsette studiet. Kanskje er de utrygge på data, vet ikke engang hvilke taster de skal trykke. Og plutselig - VANG! - kommer et hardkøkt samleiebilde inn på skjermen. Så sitter de der, mens fire unggutter kniser i en krok. Kanskje vet ikke engang jentene hvordan de skal bli kvitt bildet. Det er ikke til å undres over at de forsvinner!

Etter det Utopia har erfart, har det også forekommet animasjon, d.v.s. at bildene blir tatt inn så hurtig at de danner levende film. Til dette sier Pål Malm at han har hørt om liknende tilfeller, men vet ikke om det finnes her. For å få dette til må nemlig den rette programvaren eksistere. Han fortsetter;

—Muligheten til å få bilder på skjermen er i og for seg et greit tilbud. Man har hundrevis av fantastiske fargebilder som demonstrerer grafikk og andre ting. Som praktisk hjelpemiddel er det også nyttig, for eksempel til å sende passbilde og signatur sammen med dokumenter. Men innimellom fargerike papegøyer og romskip har det altså sneket seg inn porno. Andelen av disse utgjør muligens noe sånn som 5%, altså bare en liten del. men alle studentene som logger (kobler) seg inn på en av disse maskinene, har muligheten til å lete dem fram i

jungelen av filer. Med erfaring lærer de dette, de blir også innviet av mer erfarne datafreaks.

Har det forekommet bilder der barn eller dyr har vært aktører?

—Nei, ikke som jeg har sett, men så har jeg heller ikke brukt tid på å bla meg i gjennom alle filene. Jeg er ikke særlig engasjert i pornodebatten, det er ikke primært derfor jeg vil at dette skal fram. Det er rett og slett fordi jeg føler at folk blir støtt!

Dataseksjonen har tradisjonelt vært en gutteklubb, et faktum som de færreste bestrider, og nettopp derfor burde vi gutter trå litt forsiktig. Jentene kan da umulig bli inspirert av å gå i et miljø ikke ulikt det vi finner på militærbrakkka.

Hvilke tiltak har blitt gjort for å få en slutt på dette?

—Jeg har to ganger vært i kontakt med ansvarlige for datafagseksjonen, sagt at dette bør vekk. Og i snart to år har de hatt muligheten til å markere seg og slette bildene, men filosofien går visst ut på at alt er lov. Derfor synes jeg det er komisk når de samme menneskene spør seg om årsaken til at det er så få jenter på datafag.

Men er det ikke slått fast en gang for alle at datafag er og blir en mannsbastion. Er det ikke egentlig nymoralisme du nå legger for dagen?

—Om disse guttene vil sitte for seg sjøl med sine bilder, så er ikke det noe problem. Men så lenge vi har jenter her må vi vise hensyn. Dessuten har dataseksjonen et rykte de sliter med. Denne pornografien på toppen av det hele gjør at kritikken mot seksjonen øker.

Hva må gjøres?

—Pornobildene må slettes! Og det må dessuten gjøres klart at dette vil vi ikke ha noe mer av i framtiden, og påbudet må kontrolleres.

Men vil ikke den nær sagt selvfølgelig unnskyldningen dukke opp, at bildene av ulike grunner er umulig å slette?

—Riktig nok! Derfor må det sies fra offisielt hold at dette ikke tiltales. Det vil hindre inntak av nye bilder, og ytterligere rekruttering blant nye studenter.

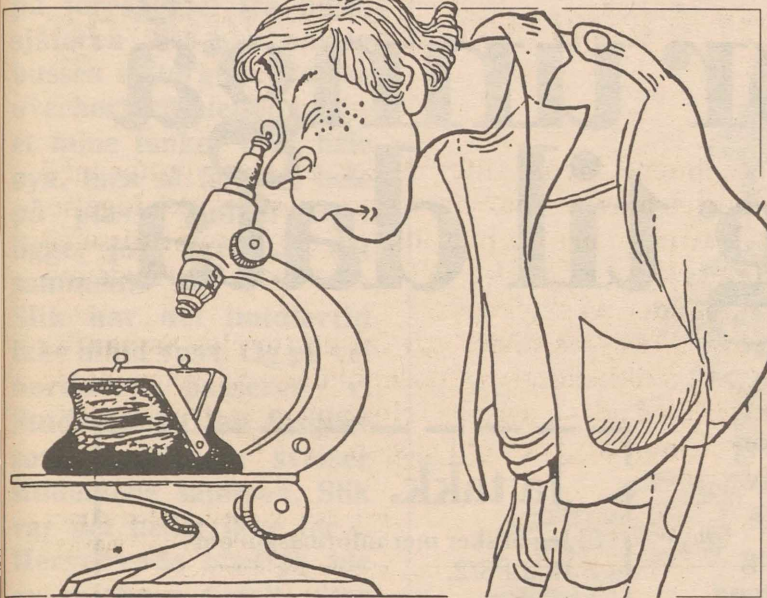
De få bildene som pakkes inn under uskyldige filnavn - f.eks. "Dolly Duck," er det vanskelig å få has på, men bortsett fra dette så kan systemansvarlig eller operatør slette størsteparten av pornobildene i en håndvending.....

Pål Malm

Foto: Arne Hauge

Nasjonalt studentaksjon

I forbindelse med det kommende statsbudsjettet arrangerer DUK (De Utdanningssøkendes Kontaktutvalg) en bred sammensatt markering den 26. september. Fellesaksjonen rettes mot

ungdommens situasjon, og fokuserer på den stadig økende arbeidsledigheten blant unge og det store antallet som hverken får arbeid eller utdanning.

Av Anna Katarina Grova

DUK vil også rette søkelyset på studiefinansieringen og kreve at det kommer reelle forbedringer i statsbudsjettet, som legges fram 1. oktober, i form av økte midler. DUK mener at alle skal kunne gå ut av videregående skole uten studiegjeld. Studenter som tar høyere utdanning opparbeider i dag en uforutsigelig høy studiegjeld; noe må

gjøres nå. Arrangørene håper på kjempestor oppslutning blant elever og studenter over hele landet, kanskje så mange som ti tusen. Det er også viktig at denne aksjonen blir lagt i forkant av statsbudsjettet, da det ventes at det vil bli rene klagekoret etterpå, og at Tromsøstudentenes aksjon vil drukne i mengden.

Informasjon

Ved universitetet i Tromsø vil studentene få informasjon om

aksjonen gjennom oppslag, løpesedler og Studentradioen. Følgende studentorganisasjoner arrangerer aksjonen: Norsk Student Union, Norsk Elevorganisasjon for Teknisk Studerende, Yrresskolen og Lærlingenes Interesseorganisasjon, Landslaget for Lærskolestudenter og Landslaget for sykepleierstudenter

Studentutvalget håper på stort oppmøte fra alle studenter og elever i Tromsø.

Møte med Chai Ling

Chai Lings to dagers besøk i Tromsø ble en triumfferd. Det var slett ingen underkuet og engstelig flyktning som møtte ansatte og studenter ved verdens nordligste Universitet. Chai Ling spøkte, lo - og sang - fra talerstolen i Kulturhusets store sal.

Festmøtet i Kulturhuset ble en dundrende suksess. En fullsatt sal gav Chai Ling stående applaus under overrekkelsen av æresstudentdiplomet. Minst to hundre framtrøtte slapp ikke innenfor dørene til den fullsatte salen.

Under Tromsøbesøket besøkte Chai Ling universitetet i Breivika. Hun ble vist rundt på området og spiste lunch med studentpolitikere

og initiativtagerne til æresstudentutnevningen, førsteamanuensis Reidar Myklebust og medisinerstudent Andreas Skulberg.

Rektor Ole D. Mjøs ønsket Chai Ling velkommen som student til Tromsø. I første omgang drar imidlertid den "lille kjempen" til USA for å studere ved det prestisjetunge rikmannsunge- universitetet Princeton.

Mange reagerte sterkt på at selve overrekkelsesøyeblikket druknet i en flokk innpåslitne pressefotografer. Det er greit nok at bilder skal ut til media, men denne gangen gikk det på bekostning av seks hundre mennesker. En av fotografene uttalte etterpå; "Hvis ikke vi får instruksjoner på forhånd, så er det bare å kjøre på!"

Foto: Arne Hauge

Chai Ling, liten kvinne i menneskes verden.

Foto: Arne Hauge

Sosialtjenesten

Ta kontakt hvis du trenger råd og veiledning ved personlige og sosiale vanskeligheter eller studieproblemer som ikke er faglige.

Du kan også be om informasjon av forskjellig art og få vite hvor du skal henvende deg i helse- og sosiale spørsmål og juridiske saker.

For norske studenter:

Sosialkonsulent Ann Torunn Olsen
Kl. 09.00 - 15.00 alle dager untatt torsdager.

Sosialtjenesten for utlendinger:

Ane-Marie Hektoen
The office is open from 09.00 - 15.00 monday, tuesday and wednesday.

Appointment can be made either in person or on the telephone. Call 75 025.

Husk å benytte deg av HELSEFONDET, som gir deg delvis dekning av utgifter til tannbehandling, briller og linser, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se etter reglementet som er oppslått på tavler rundt om på instituttene.

Psykolog: Henvend deg til sosialtjenesten vedrørende informasjon om psykologitjenesten.

STUDENTPRESTEN

Dagfinn Magnus er ansatt av Den Norske Kirke for å arbeide blant studenter og ansatte ved Universitetet og høyskolene i Tromsø. Presten er åpen for samtaler om religiøse-, personlige-, og sosiale problemer, samt faglig-teologisk rådgivning

Kontor i Breivika (IMR-biblioteket),
tlf. 44 097, priv. 58 065

PC eller PS/2

4 feller du bør unngå ved overgang til data

- 1. Feil løsning.** Du velger en data-løsning som er dårlig tilpasset ditt spesielle behov, fordi du ikke har kunnskap nok om markedet – og ingen gode rådgivere.
- 2. Innkjøringsproblemer.** Du får en lang og vanskelig innkjøringstid fordi du undervurderer behovet for opplæring.
- 3. Manglende service.** Du får problemer fordi leverandøren du valgte ikke kan gi deg skikkelig oppfølging og service.
- 4. Begrensede utviklingsmuligheter.** Du må bytte løsning etter et år eller to fordi du valgte kortsiktig uten å tenke på fremtiden.

PS/2 er IBMs familie av personlige datamaskiner. De selges kun av autoriserte IBM-forhandlere. Dette er erfarne fagfolk som kan tilby deg god rådgivning, grundig opplæring og skikkelig service.

Intet datasystem gir deg flere løsninger å velge mellom enn PS/2 – enten du tenker tekstbehandling, regneark, databaseløsninger, eller hva som helst. Og med PS/2 er du bedre forberedt for fremtiden og for de maskinene du møter ute i arbeidslivet.

Ja takk.

- Jeg ønsker mer informasjon om IBM PS/2.
- Jeg ønsker tilbud på IBM PS/2 med finansieringstilbud.
- Jeg vil vite hvor jeg finner nærmeste IBM-forhandler.

NAVN

ADRESSE

POSTNR./STED

TLF.

Kupongen sendes til IBM v/Ulf Myhre, P.B. 500, 1411 Kolbotn.

IBM

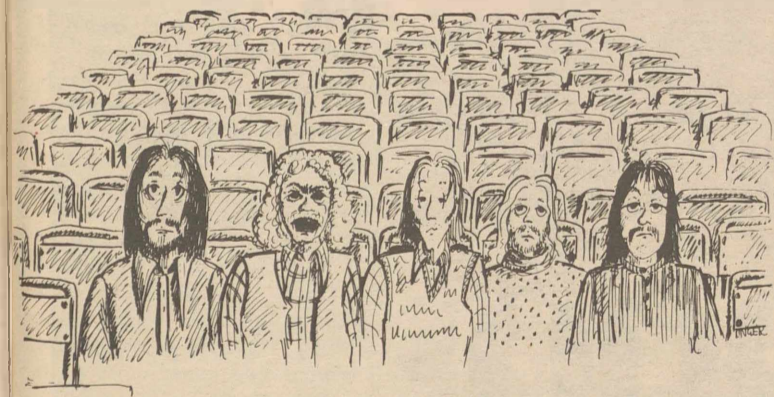
Fra kott til koloss - studenten før og nå

Til Universitetet, sa karen på forespørsel fra buss-sjåføren idet han ansteg bussen i Storgata. Da jeg overhørte uttalelsen kretset mine tanker over hele øya, men så falt det hele på plass: Universitetet ligger jo i Breivika! Alt sammen!

Slik har det imidlertid ikke alltid vært. Og på vei nordover passerer vi Studenthuset, en fasilitet som ytterligere sveiser studentene sammen. Slik var det heller ikke før.... Herværende bladfyk ble av skjebnen tildelt plass ved UiTø høsten -74. Og er i høst kommet tilbake for å legge siste hånd på verket i form av ped. sem. Det er dette spranget i tid den understående fortelling handler om.

"Examen philisopicum" hadde det stått på søknadsskjemaet. Da man ankom den store (og da illeluktende) stad, lærte man seg fort at det skulle hete ex.phil. Og et matematikk-kurs ble uten betenkligheter konvertert til M-1. UiTø var således tidlig ute når det gjaldt omtanke for dyslektikere.

Ex.phil. ble forelest i Verdens-teateret. Kinofølelsen var reell nok. Gorgias ble dramatisert i beste Hitchcock-stil, mens filosofihistoria rørte like mye ved mine følelser som Vidar Theisen. Og fotturen oppover til Nordlysobservatoriet gav rikelig anledning til å gire om fra Sokrates til Pythagoras. Men det viktigste - man var i gang, man ante omrisset av en bevitnen akademiker langt inne i framtida. Man begynte å lære seg forskjellen på de forskjellige cand'er. Cand. mag. var første mål....

Hut deg å få opp farta, ellers går tjue prosent av forsamlinga.

Noen erobret tidlig tittelen "cand. ingenting." Pensum her ble realisert med tildels notorisk nedprioritering av forelesninger, som ble erstattet med kollokvier på "Pizzahuset". Her gikk man i dybden i stoffet - faktisk helt til bunns i halvliteren. Og for å være sikker på at stoffet skulle sitte, repeterte man flere ganger.

Samtidig erfarte man noen gjester på etablissementet som visstnok kom fra en institusjon lenger sør i byen. Mange følte forakt for disse elementene, og definerte omgående disse som "pygme-studenten". Jeg tror jeg var en av dem som deltok i denne nesten grunnløse hetsen....

Prelaten

Boforholdene var et kapittel for seg. Som ny student kunne man bare se langt etter vårt Beverly Hills (Brakke-byen i Breivika), og heller

Perforert stein alene isolerte likevel ikke mot hverken lyd eller kulde.

Illustrasjon: Inger Ekrem

søke på det private marked. Muntlige og tvilsomme leiekontrakter med snømaking og ingen gjester på kottet florerte. Kontakten med andre studenter ble satt på prøve.

Derfor var oppstandelsen til "Prelaten" i januar -75 et solid pluss i bildet. Man oppsøkte umiddelbart stedet, og feiret det faktum at første semester var tilbakelagt til egen og lånekassens tilfredsstillelse. Alt dette mens Petter Dass kom med sine betraktninger i øyekroken.

På "Prelaten" traff man studenter fra andre institutt. Den

en gang falt følgende replikk med adresse til ordstyrer på et allmøte: — Vess du ikkje hute deg og får opp farta, så går tjue prosent av forsamlinga!

Det betydde imidlertid ikke at man var helt blottet for gløden for å "stå på krava for kåra våre". Var det arbeidsnedleggelse med demonstrasjon stilte man selvfølgelig opp. Også vi når det blir krevet.

Studieteknikk

Vinteren -76 ble man så innlosjert på Beverly Hills, på E-21. Man fikk full råderett over hele 5,8 kvm. På E-21 slo munnvikene i sideveggene når man prøvde seg på en artikulasjon. Spesielt hvis man var stor i kjeften.

Man innrettet seg imidlertid etter forholdene, og fikk, til dels ufrivillig, innsyn i medstudenters studieteknikk. En kar tilbrakte den første måneden i konstant pendling mellom Ølhallen og Prelaten i den hensikt å få omsatt studielånet. Dette lyktes selvfølgelig, og da kontoen begynte å bli tosfret ble det plutselig tid til studering. Noe måtte jo dagen fylles med. At karen bestod eksamen til laud ble for mange en gåte. Og neste semester på samme vis.

Petur

Pétur, ja. Han var islending, og var som mange av sine landsmenn og -kvinner trukket til Tromsø av fiskerifagsstudiet. Og Pétur spilte sjakk.

En kveld jeg flyttet over til F-blokka, ble jeg møtt av følgende lett gebrokne replikk: - Hei, jeg heter Pétur. Spiller du sjakk?

Rutinen var snart etablert. Klokka sju om morgenen satte seks unge lovende herrer med klart forhold til studiene seg til frokostbordet, hvor hovedretten var tre sjakkbrett. Og fikk man ikke avsluttet partiet, stod brettene til ettermiddagstid. En glimrende praksis.

En av oss flyttet imidlertid opp til Prestvannet, og ble erstattet med ei jente i nattens mulm og mørke. Uvitende om hennes ankomst tok vi opp vår praksis, nå med to parti, og ingen ble avsluttet. Jenta stod opp senere på morgenen, og når man møter et tilsørt frokostbord, rydder man gjerne før man spiser. Dette har man faktisk i ettertid forståelse for.

Men ikke da. Pétur kom hjem ut på ettermiddagen, oppdaget katastrofen og foreleste stående om livets verdier for jenta. Og i løpet av

uka stod det igjen tre sjakkbrett på bordet. Kunsten å tilpasse seg var hele tida et skjult pensum.

Høsten -78 bar preg av to begivenheter: Studenten flyttet til Øvre Breivang, og IMR stod ferdig i Breivika.

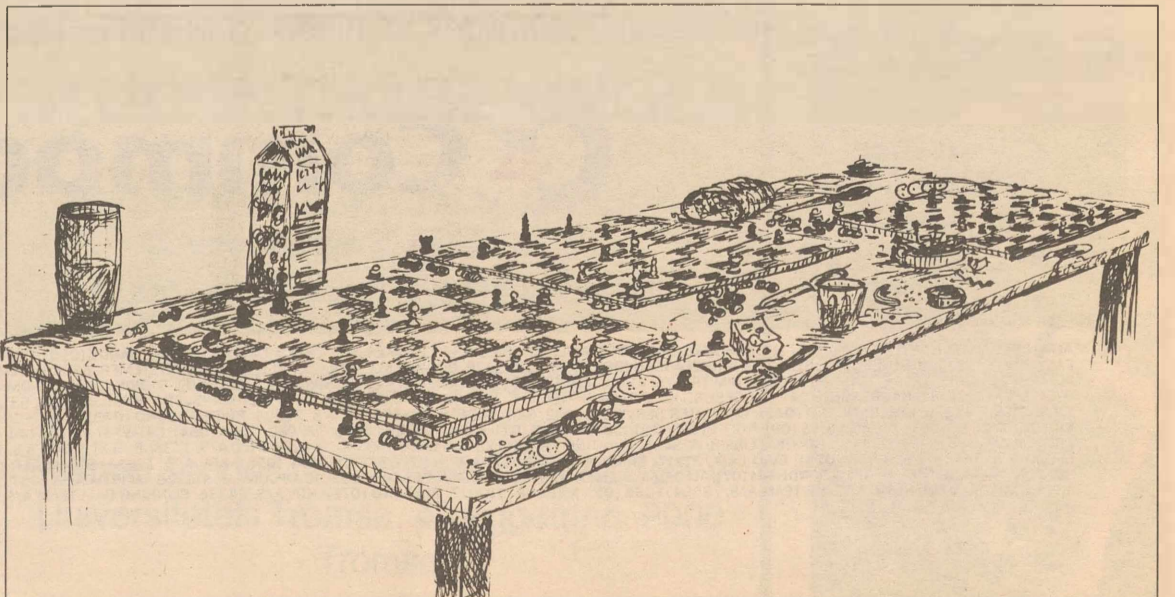
Skjønt ferdig og ferdig. Alle som ville, kunne sette sitt fotavtrykk i betongen i inngangspartiet. Og idet vi inntok Store Auditorium gjennom nedre inngang, forsvant håndverkerne ut den øvre.

Men dette var peanuts i den store sammenheng. Vi realister var endelig plassert, og vi begynte å ane konturene av et universitet. Vi fikk nærkontakt med kjemikerne og EDB-seksjonen som hadde vært nomader som oss. Dessuten var folkene på Gjennomgangsbygget ofte på ekskursjon nede hos oss. Trivelig, konstanterte vi tilfreds.

Trivelig var imidlertid ikke Øvre Breivang. De eneste som sa seg fornøyd med nybygget, var Troms Kraftforsyning som dro store vekslers på fadese. Byggherren noterte nemlig i sin lab.journal: "Perforert stein alene isolerer likevel ikke mot kulde".

Og ikke mot lyd heller. Vekkerklokke var nødvendig, man

Fortsettelse side 18

Frokostbordet, hvor hovedretten var tre sjakkbrett.

Illustrasjon: Inger Ekrem

RABATTKORT FOR PC

Er du student på jakt etter PC bør du slå til nå: Vi gir deg nå et spesialtilbud som gjør Commodore PC 30-III til semesterets beste investering.

PC 30-III er en av markedets mest fleksible AT'er med 640 Kb og 20 Mb harddisk. Maskinen har stor kapasitet og er meget rask. Mus kan tilkobles. Stort programutvalg.

Spesialpris til studenter:

PC 30-III med s/h monitor kun kr.

Fargeskjerm mot tillegg.

Stikk innom nærmeste Commodore-forhandler idag!

9.900,-

(inkl. mva.)

Commodore

ALTA (084): HI-TECH ENTERPRISE A/S, 37111. ARENDAL (041): PM DANIELSEN LIBRIS, 25453. ASKER (02): EB COMDATA AS, 843060. BARDU (089): DIMITRI A/S, 82380. BERGEN (05): DATATEC KONTOR OG DATA A/S, 285260. DESIGN PARTNER, 902800. EASY PC A/S, 323266. STUDIA DATA, 318127. BJØRKELANGEN (06): TSC A/S, 855320. BODØ (081): ATLANTIS INFORMASJONSSYSTEMER, 63040. DRAMMEN (03): DATEC DATA TECHNOLOGY A/S, 820277. LAURITZEN LIBRIS, 831422. ELVERUM (064): ALFARHEIM LIBRIS, 12288. FINNSNES (089): DIMITRI A/S, 41166. FØRDE (057): DATA-IN VEST A/S, 23833. KDV A/S, 20509. GJØVIK (061): LANDMARK LIBRIS, 72160. HAMAR (065): PC-PROGRAMUTVIKLING, 27027. HARSTAD (082): MARITECH SYSTEMS A/S, 62161. HAUGESUND (04): HAUGESUND KONTORMASKINER A/S, 736500. SUND LIBRIS, 722244. HERMANSVERK (056): KDV A/S, 53500. HØNEFOSS (067): FRØYSHOV BOK & PAPIR A/S, 26055. KONGSBERG (03): KONGSBERG DATA TJENESTER, 735870. KRISTIANSAND (042): COMPUTER SERVICE, 24292. SORLANDETS DATASENTER A/S, 29295. KRISTIANSUND (073): MARITECH SYSTEMS A/S, 12300. SVERDRUP LIBRIS, 71711. LILLESTRØM (06): SPACEWORLD A/S, 810923. MOLDE (072): KDV A/S, 16606. MOSS (09): ROLF OLSEN, 251028. NAMSOS (07): KAROLIUSSEN LIBRIS, 772080. ODDA (054): DATAVEST A/S, 43744. OSLO (02): DATASENTERET PÅ KARL JOHAN AS, 335890. FAMO, 381205. HOGIA DATA A/S, 155300. PRODUKTSENTERET A/S, 224110. POPYRUS LIBRIS, 423435. RUN TIME AS, 831125. SIO-DATA, 453350. SPACEWORLD A/S, 173858. TEXT & DATA A/S, 110262. SANDEFJORD (034): KONTOR OG BUTIKKSERVICE A/S, 67977. SARPSBORG (09): HIPPE MICRO A/S, 167480. SINGSÅS (074): EVJO DATA, 31917. SKIEN (03): NANO DATA A/S, 527632. SOGNDAL (056): KDV A/S, 72633. STAVANGER (04): SERAD A/S ELEKTRONIKK, 561571. TEXT & DATA A/S, 520444. TROMSØ (083): TROMSØ KONTORMASKINSERVICE, 81074. TRONDHEIM (07): AM DATASYSTEMER AS, 901200. MOX NÆSS DATA, 532810. OPCON A/S, 511128. TAPIR DATA, 593237. TVEDESTRAND (041): TVEDESTRAND BOKHANDEL A/S, 62460. TØNSBERG (033): SPACEWORLD A/S, 16942. VOLDAL (070): SLINNING DATA TEAM A/S, 78504. VOSS (05): MERCUR, 510077. ÅLESUND (071): KDV A/S, 24336. SLINNING DATA TEAM A/S, 23496. SLINNING MOA, 40800. ÅRDAL (04): DAKON A/S, 442742.

Side 11

Au Tango

Side 11 er Utopias nye side hvor vi ønsker å ta opp småting, hjelpe studentforeninger med å annonsere (gratis!) arrangementer etc.

For å få dette til å fungere er vi imidlertid avhengig av at DU og DIN forening gir OSS tips om hva som skal foregå. Dette kan enten gjøres ved henvendelse direkte til Utopias redaksjonssekretær, tlf. (4)4283, eller legge opplysninger om arrangementer i kurven som er merket UTOPIA i kontorlandskapet til studentforeninger i andre etasje på hovedgården innen kl 1200 deadline-dagen.

DEADLINES:

5 oktober
2 november
23 november

UTGIVELSESDATO:

16 oktober
13 november
desember

Havbeite

Interesseforeningen for akvakultur og Fiskerifaglig forum har gledet av å invitere til PANEL-DEBATT.

Tema HAVBEITE; NOE Å SATSE PÅ.

Debatten foregår på Auditorium Maximun, Hovedgården, Universitetet i Tromsø. Fredag 21. september kl. 1230

Program: 1230 - 1250 Innledning ved Tom N. Pedersen. Havforskningsinstituttet

1250 - 1600 Debatt, ordstyrer: Professor Kjell Olsen, Rektor ved Norges Fiskerihøgskole.

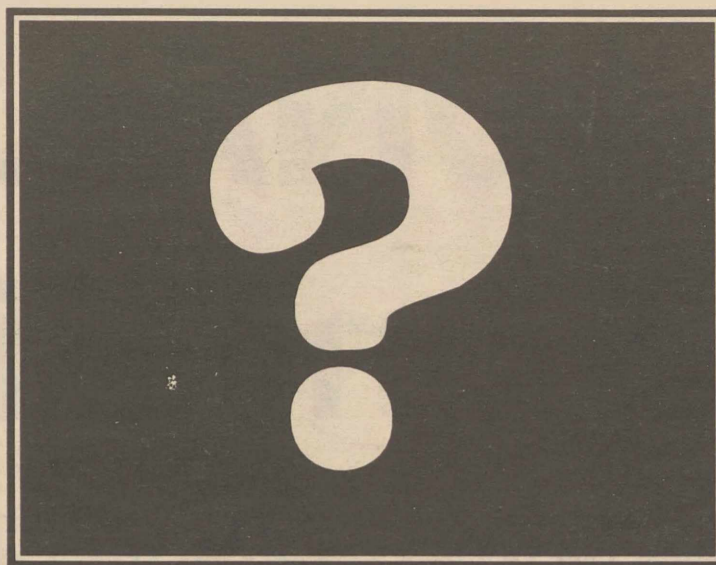
I panelet: Fisker Gudmund Mikkelsen, Troms Fiskerfylking Forsker Peter Ørebech, Institutt for Rettsvitenskap, Universitetet i Tromsø

Kontorsjef Svein Åge Mehli, Direktoratet for Naturforvaltning

Månedens foreleser

Hvor ofte har man ikke hørt om dårlige forelesere, talentløse professorer og teite amanuenser. Hvor ofte klages det ikke over at disse menneskene ikke engang vet hvordan man tørker av tavla på en konstruktiv måte. Dette ønsker Utopia å gjøre noe med.

Månedens foreleser er ment å være en oppmuntring til forelesere som viser et engasjement utenom det vanlige, eller som er spesielt dyktige. Hva mener vi så med dyktige? Jo, foreleserne bør peke seg ut som engasjerende i faglig sammenheng. Dette er selvfølgelig

ikke noe som vedkommende selv kan avgjøre, så det blir helt opp til studentene å sørge for at "Månedens Foreleser" blir den ærlige rosen og den oppmuntringen den har til hensikt å være.

Det akademiske miljøet er til tider svært tørt, og oftest legges det mer vekt på spisskompetanse enn en vennlig presentasjon av

stoff overfor studentene.

Vi håper at "Månedens Foreleser" kan oppmuntre til at undervisningen ved Universitetet i Tromsø blir ennå bedre.

Derfor oppfordrer vi leserne, og da særlig studentene, til å ta kontakt med redaksjonen eller telefon (4)4283 og komme med forslag på kandidater.

Bass og tenorsax søker band

Jass, Fusion, Funk, Blues.
Legg beskjed i Utopias posthulle.
Tor-Henrik og Rasmus

Innbydelse

India November Stop
Whiskey Elite Stop Kilo Salo
Romeo Stop Giha Stop Alfa
Mike Stop 291959 Alfa Stop

TROMSØ SWINGKLUBB

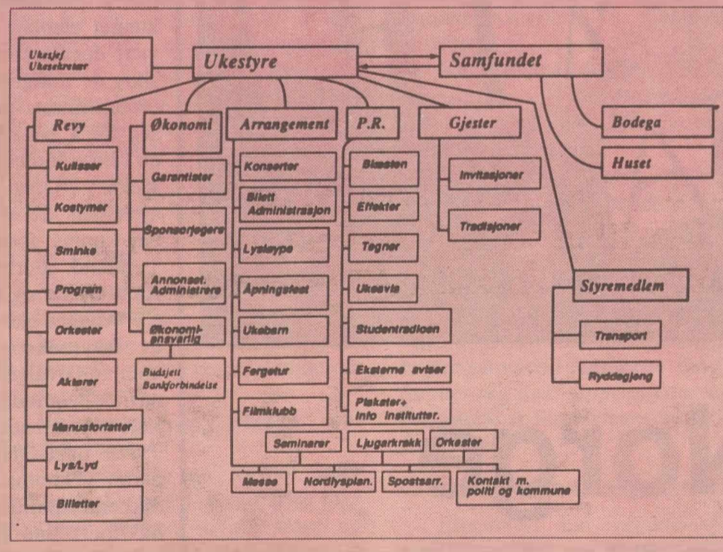
Kurshelger:

•14 - 16 september
•5 - 7 oktober
•26 - 28 oktober
•16 - 18 november

For nærmere informasjon, ta kontakt med Tromsø Swingklubb.
Lokale kontakter:
Olaug Råd tlf. 45183
Marianne Nilssen tlf. 81119

UKA TRENGER DEG!

Dersom du er en av de som ennå ikke har sluttet deg til det glade samfunn, er det ennå ikke for sent. Uka begynner ikke før 8 mars, og før den tid er det tusen ting som må gjøres. Det trenges alle kategorier funksjonærer, så enten du har lyst til å arbeide med revy, økonomi, pr, eller noe av det andre som er vist på skjemaet under kan du skrive deg på liste hos Studentsamfunnet (hovedgården i Breivika) eller ringe telefon 58155 innen fredag 5 oktober.

ÅRSMØTE STUDENT-MÅLLAGET

Torsdag 20 september kl. 2000 i tredje etasje på studenthuset.

Vi ønsker både nye og gamle medlemmer velkommen. Til sist vil vi presisere; å komme på årsmøtet er ikke det samme som å bli påtvinget et lederverv.

Me sjåast!

Prelatens hjørne

Hei igjen student! Hatt en fin sommerferie? Ja, det regner jeg med. Spørsmålet var vel litt retorisk. Men godt ment som et ønske eller et håp om sommeren og alle dens gleder har styrket deg på kropp og sjel.

Kunsten å gjøre ingenting bør dyrkes i stille perioder om sommeren. Tenk på et sted du liker å sitte. Sett deg. Vær stille, la tankene flyte. En tilstand av fullstendig uvirkomhet er noe av det mest kreative du kan unne deg. Da kan sommerens gode minner bli gjenopplevet i sinnet. Du kan sammenfatte ditt liv og dine drømmer i et øyeblikk.

Store ideer og gode forsett blir født i slike stunder. Aller helst budre du legge deg rett ut. La kroppen få hvile og være i ro. Energien samles da i hodet og hjertet, hvorfra tanker og ord strømmer i fritt løp. Stillhet og ettertanke er en ressurs som du kan benytte deg av hvor du enn måtte befinne deg. Du kan skape deg ditt sted hvor du kan hente inspirasjon og energi til lesing og arbeid. Ditt tankerom som ingen kan forstyrre, og hvor du aldri blir motsagt eller underkuet.

Prøv deg selv, du er ditt nærmeste medmenneske. Dagdrømmer, tankeflukt, ettertanke, stillhet og ro er stikkord som bør være en del av ditt liv. Kunsten å tåle deg selv og dine egne tanker og følelser er ikke så lett å lære. Det har noe med din integritet å gjøre, dine grenser og ditt selvbilde. Skal andre bestemme hvem du er eller vil være. Nei, i ditt eget rom er du selv herre og fra det skal du gå ut i ditt liv. Det er ikke snakk om noen indre stemme, ikke noe hokus pokus, ingen meditative teknikker. Det er snakk om å lytte til deg selv, din kropp og dine følelser. Ta deg selv på alvor, du kan nemlig ikke satse på at alle andre skal gjøre det. Husk at du er et alvorlig tenkende menneske. Du har valgt deg en arbeidssituasjon hvor nettopp ord og tanker er det viktigste redskapet du har. Gi tanken rom og ro. Du er homo sapiens - det tenkende menneske.

For all del - tanker er ikke bare arbeidsredskaper i din utdanning. Tanker er det stoff drømmene, håpene og lengslene dine kan boltre seg fritt i. Stedet hvor du kan være den du vil uten blygsel og skam. Du behøver ikke fortelle dem til noen, men du kan godt dele dem med en beslektet sjel. Og du kan oppdage at dere har de samme drømmer og håp og lengsler. Men uten å ta denne tiden med deg selv vil du aldri kunne oppleve en slik glede med et annet menneske.

Blir tankene for tunge så tenk dem tomme, gå så ut og syng med dine venner.

Tenksom hilsen fra din venn
Dagfinn, Pastor loci/o

STUDENTFORENINGER

Inntil fire rom (2 a 11 m² og 2 a 15m²) i hovedgården skal fordeles til studentforeninger med lagerbehov.

Søknadsfrist 1. oktober.

Søknad sendes til STUDENTUTVALGET v/
Universitetet i Tromsø, 4-byggetrinn, 9000
Tromsø

KONSERTER PÅ UNGDOMMENS HUS I SEPTEMBER:

LØRDAG 22. SEPTEMBER

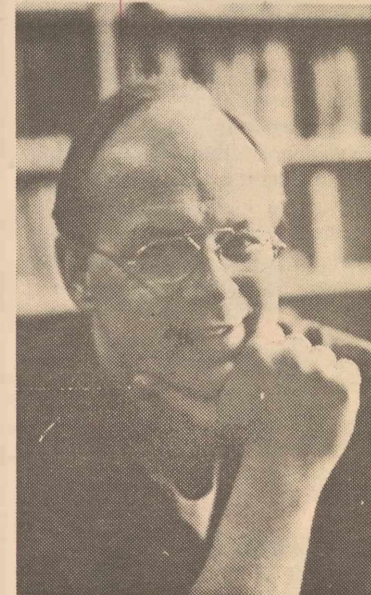
WITHIN RANGE
(OSLO)

TOXIC SPERM
(MÅLBELV)

LØRDAG 29. SEPTEMBER

FUGAZI
(WASHINGTON D.C. - USA)

LIFE... BUT HOW TO LIVE IT
(OSLO)
BIG BAD WOLF
(TROMSØ)

NASJONALISMENS renessanse i Europa

TEMA

Voldsbølge i Europa

Det siste året har en bølge av vold rettet mot nasjonale minoriteter, fremmedarbeidere og spesielt jøder sjokkert folk i Europa. I Frankrike ble en jødisk kirkegård utsatt for vandaler. 34 graver ble skjendet, og en nettop gravlagt 84 år gammel mann ble vanæret ved å stikke et paraplyskaff gjennom kroppen til den døde. Flere andre jødiske gravsteder i Frankrike har også blitt rasert.

I England har dauidstjernen blitt malt på forretninger eid av jøder. Desverre har ikke den anti-semittiske volden stoppet her, men har spredt seg over hele kontinentet. En kjenner til slike utbrudd i steder så fjernt fra hverandre som Lund i Sverige, Napoli i Italia, Wejherowo i Polen, Leningrad i Sovjet, Tirgu Mures i Romania og i Øst-Berlin. Rassist-angrep på flyktningesenter er velkjente i Sverige, såvel som i Norge, med FMIs Arne Myrdal i spissen.

Motivert vold

Denne volden er ingen overraskelse for dem som har observert høyreekstremismens vekst i Europa. I Storbritannia, som har en liten og oversiktlig fascistbevegelse viser offisielt anerkjente statistikker i 1988 en rassistisk motivert voldshandling hvert 7 1/2 minutt døgnet rundt.

Imidlertid er det to nye faktorer. Den første er en stor grad av åpen antisemittisme for første gang etter andre verdenskrig. For det andre foregår det en spredning av rassistisk vold og fascist-organisasjoner til landene i den tidligere østblokken.

Politikerne bøyer av

Høyreekstrem nasjonalisme har blitt en maktfaktor politikere regner med.

I Tyskland omfavnet den Vest-Tyske forbundskansler Kohl nasjonalistene ved å stille seg tvilende til å akseptere Øst-Tysklands grense mot Polen. Kohl stilte seg også tvilende til å akseptere krigserstatningen til Polen, forøvrig et krav som Polen har gått bort fra for ti år siden. I Sovjetunionen har Gorbatsjov brukt samme taktikk overfor den anti-semittiske Pamjat-bevegelsen, som har som mål å "rense den slaviske nasjonens sjel". To kjente anti-semittister ble nylig invitert til Gorbatsjovs presidentråd.

På Alexanderplatz i Øst-Berlin. VM-finalen mellom Vest-Tyskland og Argentina ble vist på et kjempelerret for et publikum på ca. fem tusen. På plassen var det en stemning som lignet mer på blitz-krig enn på en fotballkamp. Seansen startet med "Deutschland uber alles". Raketter og kanonslag eksploderte stadig i folkemengden. UTROPIAs medarbeider talte

ca. fem grupper av skinheads med "alt-deutsche" flagg og Nazi-hilsen. Antallet var i følge avisene ca. 200. Etter kampen var stemningen så opphetet at UTROPIAs medarbeider fant det tryggest å lure seg av gårde. På veg til S-banestasjonen så jeg at disse gjengene systematisk knuste en mengde små lamper som sto langs gangvegen.

Folkeaksjonen mot innvandring en nasjonalistisk gruppering i Norge

Foto: Bjørn Joakimsen. (Bildet er arrangert.)

Øker i Norge

I 1986 ble fem menn dømt etter moskemassakren. Norsk Frontmedlemmene fikk straffer på fra seks måneder til fem år for dynamittattentatet mot en moske i Oslo, ulovlig besittelse av våpen og sprengstoff, væpnede bankran og hærverk mot den jødiske synagogen.

Det er mange småkonger på hver sin haug i det høyreekstremistiske miljøet i Norge. Det er nynazistiske grupper som Zorn 88, Erik Bluchers "Nasjonalt folkeparti". "Nasjonal-demokratisk union" på vel 100 medlemmer har sprukket opp i to. Den ekstreme delen er skinheadbevegelsen "Boot Boys", med 20 medlemmer. Den moderate delen prøver å trekke både nazigrupper og grupper som er "bare" rassistiske og nasjonalistiske. Blant rassistiske grupper som ikke har en nazi-ideologi, men prøver å danne massebevegelser er FMI mest kjent. FMI som var en aktiv og tallrik organisasjon inntil leder Arne Myrdal ble dømt for planer om et bombeattentat mot flyktningsmottaket i Arendal. Dette har kompromitert FMI som massebevegelse, og det er i dag en smalere organisasjon med et

fåfall medlemmer. Ved siste stortingsvalg stilte for første gang et rent innvandringsparti opp til valg. Partiet "stopp innvandring" fikk 9000 stemmer. partiet hadde ingen demokratisk valgt ledelse, og like etter valget ble det fraksjonering på grunn av misnøye med ledelsen og manglende kontroll med bruk av partimidler. Den ene fraksjonen fra partiet stopp innvandringen har satt seg fore å fylle tomrommet etter FMI. "FMIs formålsparagraf er helt i tråd med vår plattform, sier lederen Hege Søfteland i et intervju med klassekampen. "Norge trenger fler som Arne Myrdal", sa hun til pressen da ikkevoldelige motdemonstranter fra SOS rasisme ble møtt med kjettinger og trestokker på FMIs landsmøte i Fevik ved Arendal. Det er også en del mindre høyreekstremistiske grupper som "motstandsbevegelsen mot innvandring, narkotika og terrorisme", som sprakk etter en relativ suksess med 7 800 medlemmer i 1980. Det var ikke kampen mot terrorisme og narkotika som tok knekken på dem. Derimot ble lederen Vivi Krogh ble dømt for spredning av rassistisk propaganda.

Av Tore Vik

Inne på S-banestasjonen kom disse gjengene inn, brølte og sparket i oppbevaringsbokser av metall, noe som lagde et vanvittig bråk i hallen. To bevæpnede S-banepoliti var tydeligvis redde, og turte ikke å gjøre noe. På den vensterradikale plassen EX i Vest-Berlin fikk vi beskjed om at man ikke burde drikke mye alkohol. En folkemengde på 40 000 hadde samlet seg i sentrum, og man fryktet et angrep. Avisene dagen etter rapporterte om butikkraning og ruteknusing. Vietnamesere ble forfulgt gjennom gatene, og måtte søke tilflukt i kafeer. En mann fra Tyrkia i bil ble klemt fast i mengden og truet med lynsjing.

Østtyskland er verre enn ville vesten

Det siste året har tyske aviser vært fulle av oppslag fra Øst-Tyskland om overgrep fra skinheads overfor utlendinger og vensterradikale. Også barer for homofile har vært utsatt for angrep med steinkasting gjentatte ganger. Hva kan være grunnen til denne voldsekspløsjonen rundt DDR-regimets fall?

UTROPIA klarte å oppspore sikkerhetspolitiet, som holdt til i noe som så ut som et nedlagt fengsel i utkanten av Øst-Berlin. I følge Bernd Wagner i sikkerhetspolitiet, har DDR vært uten et sikkerhetspoliti etter at det mektige STASI mistet sin makt i november og fram til i mai. I denne perioden har høyreekstremistiske grupper fritt kunnet etablere seg. Dessuten har det vanlige politiet vært desillusjonert som en følge av at de ikke klarte å sikre de tidligere makthaverne selv med en tildels meget brutal innsats mot demonstranter. De har derfor vegret seg for å gripe inn. Videre har lovsystemet stått overfor en rekke forandringer, slik at ingen vet hvilken lov som gjelder. Dette har ført til en overbelastning av retts-systemet. Til sist har det ikke fungert noen instans som har kunnet forlange å få kriminelle utlevert fra Vest-Tyskland. Forbrytere stikker bare til Vest Berlin i stedet for å bli her og ta sin straff, sier Wagner.

Wagner mente å ha bevis for en sterkere organisering av høyreekstremister i nynazistisk retning. Før kommunalvalget 6 mai i år ble det stiftet et parti med navnet "Nationale ALternative". Lederen for partiet var Ingo Hasselbach, mens lederen for den beryktede Vest-Tyske nazi-terrororganisasjonen "Freitliche Arbeiterpartei", Thomas Kuhn har holdt seg i kulissene. Sikkerhetspolitiet gjorde en razzia i NAs partikontor i et okkupert hus i Øst-Berlin, som også fungerer som hovedkvarter for skinheads. Politiet beslagla foruten nazi-propaganda stikk og skytevåpen. NA fikk etter dette ikke lov til å delta i valget.

Hvem blir skin-heads

Skinheads toppledere er nazister fra Vest-Tyskland, østerrike osv. i 25-års alderen. Sikkerhetspolitiet har laget en rapport grunnlag av 596 strafforfulgte i 50 straffesaker. I følge rapporten er 97 % under 26, 53 % er under 20. Kvinner fins bare unntaksvis blant de straffedømte, men kan opptre som vitner. I følge de anklagede ligger gjennomsnittet i gruppene på ca 20 % kvinner, selv om kvinner er fraværende i noen av gruppene. Lederne var også fraværende blant de anklagede, noe som tilskrives at de vanlige medlemmene har dekket dem av "solidaritet". Skinheads ligger på gjennomsnittet av befolkningen med hensyn på kvalifikasjoner, familiens status og allmene livs-omstendigheter. Ingen skikt eller gruppe i samfunnet peker seg klart ut. Ca. 50% er fagarbeidere, 24 % lærlinger, 4 % del-fagarbeidere, 2% fagskoleelever, 6 % skoleelever og 14 % uten arbeid. 50 % arbeider i kjerneområdene innenfor industri og bygningsindustri. Rundt tre fjerdedeler av de anklagede er høyt skattet som arbeidskraft der de arbeider.

Leipzig, DDR, 6. februar. Nazi-provokatører på den ukentlige demonstrasjon hvor 100 000 deltar.

Foto: AP

Fascistisk Ungdom

I følge rapporter om skinheads i DDR, virker det rimelig å anta at det hovedsaklig er fascist-gruppen enkeltpersonene identifiserer seg med. Politiske utsagn er derfor et samlende biprodukt, lettfattelig og statisk i forhold til forandringer i den ytre verden.

I følge rapporten fra kriminalpolitiet "aktiveres profilene som er relevante i nazi ideologien (orden, flid) ut fra generelle hverdagsbetingelser, og ikke i spesielt forbelastede betingelseskomplekser". Skoleelever, lærlinger og unge fagarbeidere opplever selv, og gjennom å betrakte andre, at ærlige anstrengelser på lærested eller i yrke på ingen måte gir noen garanti for sosial anseelse. Det gir heller ingen garanti for å erverve materielle goder. Motsetninger overfor eldre i skole, arbeidsplass og familie og bekjentskapskrets gjorde ikke at voksende spørsmål og kritiske posisjoner ble tatt opp. I stedet for ble motsetninger møtt med hykleri.

Denne reaksjonsmønsteret fra "the establishment" virket som en forsterker på den artikulerende protestholdningen. I denne protesten ligger det integrert en søken etter idealer og levende forbilder. Denne søken viser i dette tilfellet beredskap til å akseptere ethvert erstatnings-tilbud som fyller disse betingelsene, i motsetning til de samfunnsmessige realiteter. Punkere "hopper av" med et "null-bock-program" og løsningsingen "mach kaputt, was dich kaputt macht", gruftys flykter i irrasjonelle sfærer og finner en lenge savnet følelse av et intenst sosialt samvær med likesinnede gjennom felles musikkopplevelser. Det har siden 1986 vært et skjult og diffust gruppebilde, der også skinheads har hatt sin plass.

I den utstrekning de tiltalte var beredt til å uttale seg om sine grupperinger, ble følgende motiveringer nevnt: Ønsket om fellesskap, forbindelse mellom

individualitet og kollektivtilhørighet, ønske om borgerskap (geborgenheit) og ønske om konkret opplevelse av sammenhørighet. Disse motiveringene er de samme som for andre unge i Øst-Tyskland.

Fra 85-86 var disse skinhead-gruppene informelle. Utsagn fra de fangede viser at det tidligere var mobilitet mellom gruppene. "I Karl Marx Stadt var jeg Stino, her i (Øst-)Berlin først Heavy Metal, så skin." Dette skulle tyde på at det er identifisering med gruppen som til å begynne med var viktigste grunn til å melde seg inn.

Vi er enige

Skinheads identifiserer seg sterkt med gruppen.

Hos alle informantene lyder budskapet: —Hos oss er samholdet utrolig sterkt

Eksempler på utsagn om enighet-enighet:

—Skinheads er for et enig tyskland. De er for at alle ikke bare skal være "ja-siere" til alle fraser og paroler, og at alle griper sakene i sine egne hender, og ikke bare løper med massen. Derfor finner jeg det godt at skinheads holder sammen med hverandre. Naturligvis har vi snakket om dette i gruppen, vi er enige i alle spørsmål, dette har forbundet oss så sterkt, og derfor forstår vi hverandre så godt.

—Vårt sammenhold baserer seg på en gjensidig forståelse, den gjensidige hjelpen i kamp er også verd å nevne

Leder: —Den tyske enighet i vår skinheadgruppe og i gruppens opptreden imponerer meg. Jeg var begeistret når jeg så filmer om fascismen på TV. Der så jeg den tyske enhet, når armeen, SA eller SS marsjerte, at allt gikk kollektivt, og besluttomhet og styrke ble demonstrert dergjennom. Allt dette gir meg en følelse av Hitler og det tredje riket.

Tema som blir behandlet i

gruppen er: Utlendinger i Øst-Tyskland. Historien om tysklands deling etter andre verdenskrig. Nasjonalsocialismens historie og andre verdenskrigs arbeidsdisiplin, unnaslutning i arbeidslivet. Problemer med å verge landet. Antikommunisme. Og sosialpsykologiske aspekter av massemanipulasjon

Ikke behandlet blir: Freds og nedrustningsanliggender, miljøvernproblemer, og økologiske problemer i den tredje verden.

I straffeprosessen viser de enkelte en selvpoppfrende holdning i forhold til gruppen. Førere blir på ingen måte nevnt i forklaringene. De er også villige til å ofre seg selv for å dekke en fører. De viser ingen vilje til å forbedre seg. Skinheads holder sammen i fengselet. De gjenforener seg med gruppen etter straff. Fengslene er fascistenes høyskoler, sier Wagner.

Økende organisasjonsnivå

Etterhvert har organisasjonsnivået utviklet seg fra informelle grupper med personlig sosial kontroll til grupper med hierarkisk struktur. Rekrutteringen har også utviklet seg. Før var viktigste rekrutteringskanal gjennom fotballfans, nå foregår den viktigste rekrutteringen gjennom langvarige personlige bekjentskaper fra skole og nabolag. Det er også en lang rekrutteringsperiode før en blir opp-tatt som skinhead. Dette sikrer at bare de som er virkelig interesserte nok til å underkaste seg ubehageligheter ved disiplin blir med.

Tradisjoner mot nytenkning

Politiske utsagn er for det første kjennetegnet ved at de er veldig enkle. Men det kanskje viktigste kjennetegnet er at de ikke gjør forsøk på å sette opp strategier for å gjøre forandringer i de samfunnsmessige realiteter. Nedfelling av omgivelsene tas som noe gitt.

Barrierer mellom folkegrupper og nasjoner på grunnlag av språklige, kulturelle og økonomiske barrierer sees ikke på som problemer som er til for å overvinnes. I stedet gjøres slike barrierer til noe som er normalt, noe som er normativt gitt. Ved å sette opp et sett av gamle, allment kulturelt aksepterte normer, ekskluderer man progressive strategier for framtida i en verden i forandring. Dermed er man også i stand til å unngå kontroversielle tema, og unngå uenighet. (Slike progressive strategier krever jo nettop at man prøver å tilpasse seg nye situasjoner, blant annet innebærer det å utfordre normer.)

Bred basis for enighet om ingenting

Ideologiske og politiske utsagn er av en uhyre generell karakter. De har heller ingen forsøk på å lage progressive målsettinger for en ytre verden i forandringer.

Dette gjør at nazi-ideologien er helt perfekt egnet til å samle gruppen. Utsagnene er så generelle at alle kan speile seg i dem. Siden man ikke anstrender seg for å utvikle nye strategier i forhold til en ytre verden i forandring, oppstår det heller ingen konflikter om politiske målsettinger. De eneste målsettingene man trenger å bry seg med, er strategier for gruppen.

Det ser ut til at den viktigste dynamikken som gir skinhead-gruppene i Øst-Tyskland suksess er å finne i gruppen og enkeltmedlemmenes identifisering med den.

Ideologien sett fra mikro (individ) og makro (samfunnsnivå) er fullstendig meningsløs. Dens betydning i egenskap av ideologi må derfor sannsynligvis sees ut fra at den egentlig er et idesystem for en gruppe hvis viktigste funksjon er at medlemmene skal ha noe å identifisere seg med, og ikke først og fremst et politisk idesystem for politiske forandringer. Ideologien er rasjonell på gruppenivå.

Støvlene kommer

Av Anette Haraldsen

Fascismen har alltid eksistert i en eller annen form. Dens filosofi bygger på sterk diktatorisk statsmakt og en "nasjonalistisk kampånd". Mange land lar seg i dag styre av nasjonalistiske krefter på en diktatorisk måte. Noen få sitter på makta, og resten lever i fattigdom. Hva har gjort at også fascistiske minoritetsgrupper i Norge har fått en oppblomstring de siste årene?

Under den andre verdenskrig ble det pekt på økonomiske nedgangstider og kaotiske samfunnsforhold som årsaker til nazismens framvekst.

Dagens Norge har også nok av problemer å stri med. Samtidig er det også en fremmedgjøringsprosess på gang i samfunnet. Folk føler i større grad at de ikke har innvirkning på det som skjer. Det blir en pulverisering av ansvar, og vanskelig å finne fram til den beste hoggestabben. Noen grupper i samfunnet ser ut til å ha funnet denne hoggesatabben: nemlig innvandrerne!

Samfunnet er også inne i en overgangsfase når det gjelder familiesituasjonen. Unger blir i større grad overlatt til seg selv. Uttrykk som "nøkkelbarn" eller Parabolbarn dukker stadig opp i flere sammenhenger. Mindre kontakt med voksne, både hjemme, på skolen og ellers fører til normløshet. Unger vet ikke lenger hvor grensene går, og får ikke noe reflektert bilde av samfunnet. I senere alder vil denne normløsheten føre til problemer.

Disse er ofte på desperat søken etter fellesskapsfølelse og bekreftelse på egen identitet. Her er det grupper som Zorn 88 kommer inn i bildet. Zorn betyr "hellig vrede" og 88 står for den åttende bokstaven, heil hitler. Disse organisasjonene har et noe "sektisk" preg over seg. Vi kan lett trekke paralleller til Moon sekten og Ku Klux Klan.

Emile Durkheim er en kjent samfunnsviter som levde på århundreskiftet. Han søkte å finne en forklaring på forskjeller i selvmordshyppigheten ved å sammenligne folk i Europa med felles kultur, men ulik religion. Han kom fram til at selvmordshyppigheten var større blant protestanter, enn blant katolikker og jøder. Dette begrunnet han med at katolikker og jøder satte større krav til overholdelse av religiøse regler. Dessuten produserte de en større fellesskapsfølelse. Den protestantiske religionen, derimot, var mer individualistisk oppbygget, og mindre regelbundet.

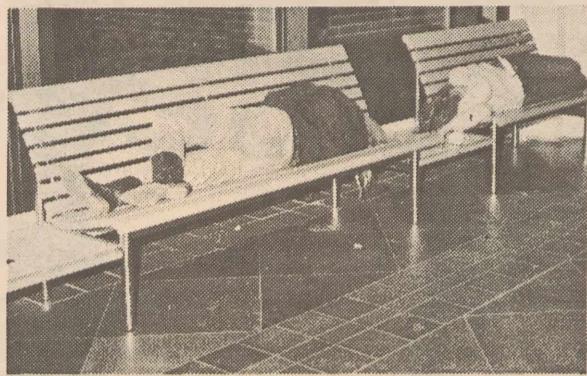
Vesttyske høyreekstremister og østtyske skinheads feirer Hitlers fødselsdag.

Foto: AP

Full rulle!

Årets jussfest gikk av stabelen fredag 15. september. Stor oppslutning blant studentene, samt glimrende musikk gjorde festen til en suksess. I to og en halv time var UB-kjelleren fylt til trengsel av svingende glade studenter.

Oppmøtet på festen anslås til å være nærmere 500. Et slikt fremmøte har vi ikke sett siden åpningsfesten til UKA 89. Det store fremmøtet kommer nok av det rennome Juristforeningas fester i løpet av noen få år har opparbeidet seg. Bandet - det i studentmiljøet velkjente Ca. Doffen - utførte en som alltid glitrende forestilling, og gav sitt publikum valuta for pengene. Reportoaret, for det meste bestående av velkjente blues- og rockelåter, holdt tilskuerne engasjert fra første til siste låt.

Noen slappet av mellom dansene i foajeen

I UBkjelleren var det full rulle

En ekte Macintosh: 11.990,-

Komplett og inklusive merverdiavgift!

Mens resten av dataverdenen gjør så godt de kan for å kopiere Macintosh, er denne personlige datamaskinen en ekte Macintosh. Ikke en "nesten-mac", ikke en "later-som-mac", ikke en "bedre-enn(?) - mac".

Og ettersom du kan få den for kr 11.990,-, synes vi du bør kjøpe originalen.

For det første er Macintosh lettere å lære enn noen annen datamaskin. Etter noen få timer er du godt i gang. For det andre: Når du har lært deg f.eks. tekstbehandling, er det utrolig lite som skal til før du også behersker andre typer programmer. Og her er det mer enn 7000 standardprogrammer å velge mellom. Pluss like mange utdanningsrelaterte løsninger.

Med en Macintosh lager du med letthet oppgaver, rapporter o.l. med tekst, illustrasjoner, grafer og tabeller fra regneark, uten bruk av saks og lim. Som ser proffe ut, takket være de mulighetene som Macintosh gir deg i valg av skriftter, skriftstørrelser og andre grafiske virkemidler.

Hvis du samarbeider med brukere av vanlige PC'er, har du ingen vanskeligheter med å hente inn PC-dokumenter på din egen Macintosh. Heller ikke med å levere dem tilbake til PC. Macintosh og PC kommuniserer smertefritt.

Snakk med Macintosh-brukere! De som allerede har en Macintosh er de nærmeste til å forklare deg hvilken glede du vil få av en Macintosh. Og når du har fått forklaringen, er det viktig at du ikke tror at du kommer like langt med en "nesten-", en "later-som-" eller en "bedre-enn(?) - mac".

Den ekte Macintosh.

Fra kr 11.990,- (veil.).

Apple Computer

Macintosh SE 1/40:
1 Mb internminne,
40 Mb innebygget
harddisk

HH&P

Oslo: HoyskoleData AS, tlf. (02) 46 51 00, Kristiansand: HoyskoleData AS, tlf. (042) 20 900,
Gjøvik: HoyskoleData AS, tlf. (061) 76 320, Bergen: Dataparken (UiB), tlf. (05) 54 40 11, Bergen: Escape (NHH), tlf. (05) 95 95 55,
Trondheim: TAPIR DATA-fagsenter, tlf. (07) 59 29 73, Tromsø: UniVerket AS, tlf. (083) 10 400

Døden lærer deg å leve

En fascinerende bok fra et forskningsfelt i emning.

En bok som viser oss at døden ikke er gruffull, men en kilde hvorfra vi kan hente frihet til å Leve.

**B
O
K**

Vi finner uttallige beskrivelser av hvordan mennesket er i stand til å endre sine egne sinnstilstander ved trening, selvdisciplin og tålmodighet. Dette kan skje gjennom bønn og tilbedelse, gjennom yoga og meditasjon

og ved hensetting til transe. Andre kulturer, og da særlig de østlige, beskriver vise mennesker ikke først og fremst som særdeles kunnskapsrike i tradisjonell forstand, men som vitere i kraft av sin erkjennelse om det nære i menneskets liv, nemlig livets mange aspekter - og døden selv. De mestrer en eller annen "teknikk" som gir dem innsikt i "dimensjoner" som ellers er skjult. Dette gir dem en enorm kraft og trygghet vedrørende det jordiske liv.

Når døden oppleves (NDO), har fellestrekk med en rekke mer eller mindre esoteriske endrede sinnstilstander, ofte fremmede for det vestlige mennesket, da vi baserer sannhet på grad av konkrethet og

synlighet. Men NDO er ikke vanskelig tilgjengelig, alt du behøver å gjøre er å dø (!) For så å bli vekket til liv igjen. Av en legevitenskap hvis nyvinninger har øket antall NDO ganske betraktelig. Omkring 100.000 mennesker har opplevd fenomenet, bare i Norge.

Og det er dette som gjør at Rune Amundsen bok ikke bare kan avfeies med et skuldertrekk og en hånlige bemerkning.

Det er selvfølgelig mye som gjenstår før NDO-forskning kan regnes som vitenskapelig seriøs (etter gjeldende målestokk), da den fortsatt er svært ung, og sliter med problemer av såvel etisk som praktisk art. Men, - om man avviser fenomenet som uvitenskapelig

spekulasjon i beste New-Age ånd, kan man lett finne seg i den pinlige knipen å stemple 100.000 av nordmenn som løgnere.

Nemlig dem som har opplevd å stå på dødens terskel.

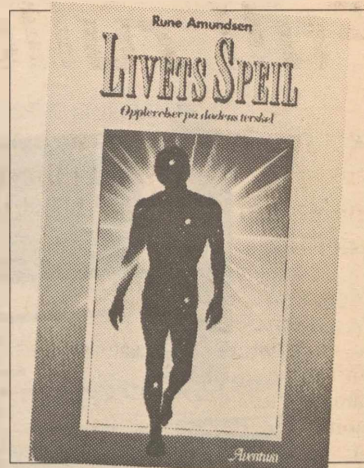
I boken Livets Speil, har Rune Amundsen bl.a. trykt intervjuer og fortellingene fra over femti norske kvinner og menn som har opplevd NDO. Det er underlig lesning, og et mønster trer klart fram, grovrisset er hentet fra boken;

Det begynner med at du dør. Hjertet svikter, du drukner, får et illebefinnende, eller utfører noe så tragisk som å ta selvmord (ofte halvhjertet, noe som medfører "nesten død"). Det neste som skjer, kan benevnes som "autoskope opplevelser" - du stiger ut av kroppen din, og blir i stand til å se deg selv liggende der du falt. Du føler ikke frykt. (Dette trinnet kan oppleves i andre sammenhenger også).

Så kommer den transcendentale opplevelse - dvs med overjordiske elementer. Du "reiser" oppover, gjerne gjennom en tunnel, reiser mot noe som oppleves som uendelig tiltrekkende. Du sanser "lysmusikk," alt er fredfylt, og din erkjennelsesevne øker drastisk. Det vanlige tredimensjonale rom synes å oppløses. Det tredje trinnet innbefatter samtaler med tidligere avdøde, og en beskjed om å reise tilbake. Du var ikke klar.

Så blir alt svart, og du er tilbake. Når du vekkes vil du reagere med smerte og agresjon. Du ville ikke tilbake. Dette mønsteret går igjen. Over kloden, i alle tidsepoker (bl.a. Platon har beskrevet tilfeller av NDO), og i alle situasjoner.

Rune Amundsen er spesialist i klinisk psykologi, og som så mange andre utdannede psykologer skriver han bøker. Dette er en særskilt interessant en. Særlig siden den ikke bare er en innføring i fenomenets typologi, men også fordi han drøfter innvendinger, vitnenes troverdighet, paradigmestrid innen sitt eget fag,

og NDO's psykoterapeutiske virkninger.

En svakhet ved boken er at den ikke tar opp en virkelig dyptpløyende konfrontasjon mellom forskere som tror på fenomenet, og eksperter som stiller seg tvilende/avvisende. Boken er preget av en sterk tro på fenomenet, noe som nødvendigvis fører til vel mye enveiskjøring. Vi savner forsøk på å skissere ut-tømmende naturlige forklaringer.

Men forskning pågår, og foreløpig - for den som vil vite mer om dette - er Livets Speil trolig den beste litterære tilnærming du kan finne.

Boken, som baserer seg på Amundsen hovedfagsavhandling, er meget lærerik og leservenlig. Dens potensiale som trøst for mennesker i sorg er uvurderlig. Anbefales!

(Rune Amundsen kom med en oppfølger i 1988, kalt "Døden er en del av livet." Men det er her som med filmer, nummer 2 er ikke nær så god. Det må også nevnes at NDO-forskningen far - Raymond Moody - har skrevet flere bøker om emnet, bl.a. "Livet etter livet," "Lystet bortenfor," og "Livet før Livet.")

Livets Speil.
Bok, 216 sider.
Innb. kr.: 199,-
Aventura forlag 1987

Av Arne Hauge

studieglede

Er dette boken du må lese? Tja. Men det er en bok som er meget nyttig å lese. Har du studert en stund bør du samle deg litt mot før du leser den for den kommer til å gi deg dårlig samvittighet for dine lite effektive studievaner.

**B
O
K**

Ole Gjems-Onstads bok "Studieglede" er ikke enda en bok om studieteknikk, men en bok om hele studiesituasjonen. Boken tar opp en students aktiviteter 24 timer i døgnet 356 dager i året, det er tøff lesning. Gjems-Onstad mener det å studere er en livsform og ikke en

studieteknikk man benytter mens man leser pensum.

Det er ikke få krav som stilles i denne boken, det er en eksamen de fleste vil stryke til og ingen vil få laud. Men det er en hypotetisk idealstudent som beskrives, han trenger mange riper i lakken for å bli menneskelig.

"... Men den student som gjennomfører et maksimalt effektivt studieliv, finnes ikke. Det er heller intet poeng å måle seg mot en slik idealisert fantasifigur uten ubeviste motkrefter, forstyrrende karaktertrekk eller dårlige vaner. Hvem ønsker ved ettertanke å være en slik ikke-person uten individuell personlighet? Som studenter har vi anledning til å prøve ut nye måter å innrette hverdagen. Bokens siktemål er å gi idéer til dette eksperimentet med oss selv som verktøy og fasit."

Boken er delt opp fem deler, som hver for seg tar opp aspekter ved studietilværelsen. Del en

handler om læring og lidenskap. Hvordan du bør planlegge dine studier og hvorfor det er så viktig å planlegge, hva du bør prioritere, og hvordan unngå papiplaner, får du vite i del to. Del tre inneholder mer tradisjonell studieteknikk med motivasjon og læring som tema. De forskjellige studieaktivitetene som lesning, forelesninger, gruppearbeide, skriftlig fremstilling og eksamen gjennomgås i del fire. Boken avsluttes med QUO VADIS?

Gjems-Onstad sier: "Det spiller en rolle - for deg - hvordan du, bevisst eller ubevisst, velger din livsstil som student. Dypere sett er det ditt liv og dine muligheter det gjelder - ingen andre."

Studieglede
Bok, 175 sider
Ole Gjems-Onstad
Dyade Fagbøker 1990

Av Kai Friis

Seriøs kunstanmeldelse

Denne gangen er det meg en sann glede å kunne kåsere om noe annet enn trivielt barbari fra en grå hverdag. Denne gangen skal vi gi V.G. (Viltre Glefs) er sårt tiltrengt diskursativt aspekt. Og derfor må jeg på det instendigste be alle barbarer bla videre. Terminologien i en seriøs kunstanmeldelse kan gjøre ignorante barbarer overstadig deprimeret.

Vi skal nemlig konversere over UiTØ's kunst! Og det er - som den *connaissanceur* jeg er - et emne som virkelig opptar meg. Jeg er nemlig en sann elsker av stor kunst. Det er kunsten som løfter mennesket fra dets daglige dont, - og inn i estetikken. Inn i skjønnhetens elskovshete favntak.

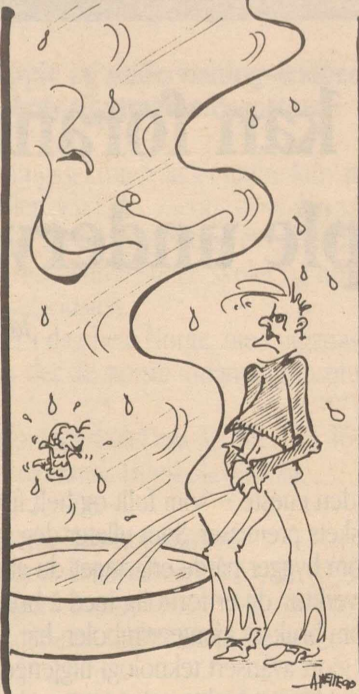
Og derfor er det også at jeg med stor glede kan bringe disse klargjørende ord om UiTØ's utsmykning: Den er sannelig spandabel hva palettskilt ekstremliberalisme angår. Den er med andre ord stor kunst.

I det følgende vil jeg med nennsomme never bringe tre av disse verkene ned foran deres vitebegjærlige øyne. Mye skal vi avsløre, bortsett fra kunstnerens navn - for en viss esoterisk aura må vi beholde omkring det skjønnne (dessuten unngår vi en kunststart som kalles Tetekå. (Trakkasering av Talentløse Kunstnere)).

Det mest iøynefallende verket finner vi i idylliske beliggenheter mellom tredje og fjerde byggetrinn. Til tider også svært iøynefallende, noe som skaper en ekstra dimensjonal effekt.

Stilarten kalles primitivisme, og søker å suge til seg det moderne mennesket for så å la det gjenoppleve ur-tilstanden. Stein er materialet, som ordnes i en særskilt suggererende labirintos. Arbeidsteknikken er utpreget ineffektiv, noe som frembringer en følelse av å oppleve det skapende kosmos. Betrakteren er dynamisk medaktør, og tvinges til erkjennelse etter som årene går. Avdeling for alternativ geologi har med sitt glyptotek (museum for billedhuggerverker) gitt kunstnerne den inspirasjon og enorme kunnskap som ligger bak dette skjønnne steinsprang fra Ur. Et interessant moment er verkets Finnbogadottriale egenskap. I kraft av ett hundre millioner miljøkilovatt time oppnår vi nemlig et oppvarmet og høyst nostalgisk fristed for Islandske studenter. Her kan de i ensomhet avnytte sin Mjau og sin Svartedaudir. Lett tilbakelent, og kun ikledd Islands nasjonaldrakt-smalahovetangotrusir. Verket vil dermed gå ut av historien som verdens nordligste Disneyland.

Nå i høst ble et særdeles

imponerende kunstverk åpnet for allmenn beskuigelse. Beliggenheten er strategisk, og ingen besøkende ved UiTØ kan ikke unngå å bli kompromitert.

Vi finner den i representasjonsfjøsene ved navn 4. byggetrinn, hvor den har sin utstrekning fra tredje til første etasje. Stilarten kalles pissoarisme, og kan nesten

alltid gjenkjennes på sin latrinale komposisjon. Kunstarten, som stammer fra sen-dassismen, har kun et eneste viktig formål; At mennesker i sivilisasjonens betong-skjød alltid må huske sin egen corpus. Den søker å minne oss på det boblende, blærende og sydende liv som kalles peristaltikken. Og verkets erigerte komposisjon vil bli stående som et lysende eksempel for pissoarismens mange disipler. Verket er av det mest blærverdige og overstrålende som V.G. noen gang har satt sitt blikk på. Brukseffekten er heller ikke av urinien - om enn noe støtende. Forøvrig er det et morsomt trekk at prisen relativt sett er i overenstemmelse med ambisjonene til nasjonens mest kunstverk for tiden, nemlig "Den Olympiske Mong."

De hjemmekjente freskene i korridoren under UB er det tredje og siste verket vi skal nærme oss. De er av det fortryllende slaget, og i den forbindelse har V.G. kunsthistorisk snadderbit å by på; Kunstneren, hvis navn ikke eger seg på trykk, var ikke en ape! Snarere tvert imot. Han var en ganske alminnelig "Skriket" - inspirert aspirant fra Kunstakademiet i Balsfjord.

Denne kunsten er høyst representativ, men den har en liten hake. Den stiller nemlig store krav til betrakteren, og er litt av en utfordring for kalde forsker-sinn. Men dette er også meningen, for

Viltre glefs

gjennom sin utradisjonelle bruk av asylyle metaforer og en Bavialan fargekomposisjon søker kunstneren å skape et kvalitativt referansepunkt i en verden dominert av kvantitativ konsumpsjon. De menneskene (?) som kan fylle sin sjel (!?) med denne kunstens innerste vesen, har for alltid hverandre. Kunsten henvender seg først og fremst til haptiske mennesker med den forlengede marg i eksil. Den appellerer dessuten voldsomt til Nietzianere og bødler.

I nær framtid tenkes den forbedret og fermisseret i en teknikk som kalles Pøso på Gesso grosso An Masso. Daglige ofre hevder at den på dette viset vil bli om mulig enda mer representativ.

(Gesso grosso er en mye anvendt overmalningsteknikk, består av en tykk, grøtaktig gipsblanding).

Etter spaltistens mening har UiTØ's kunst ennå fler aspekter. Noe som atter en gang peker hen på det skapende kunstnersinns utrolige dybder. Kunsten er nemlig også en skarp påminnelse om vår kollektive opptatthet med materielle verdier. Den bringer publikum den renselse for sjelen vi så sår behøver. Alltid vil vi vite, hver gang vi passerer et av disse store kunstverk, at man faktisk ikke kan kjøpe alt for penger. Spesielt ikke det vakre.

Av Arne Glefs

Fra ord...

”Kunnskap kan forandre verden. Derfor støtter Apple undervisningssektoren”.

Jan Erik Standabl, adm.dir. Apple Computer

Det er i skolene og på universitetene grunnlaget for fremtiden legges. Her vil Apple medvirke, i samarbeide med engasjerte og kreative mennesker, som – i fellesskap eller enkeltvis – utvikler ny kunnskap.

Apple Computer, Norges største leverandør av personlige datamaskiner til undervisningssektoren, ser det som en forpliktelse å være til hjelp for lærere, forskere, elever og studenter.

Vi tror på individets utvikling som den drivende kraft i å forandre verden til det bedre.

På denne bakgrunn har vi utviklet Macintosh. Verdens første personlige datamaskin – og

fremdeles den eneste – som fullt og helt fungerer på menneskets premisser. Som tillater deg å arbeide intuitivt. Som bygger på de erfaringer du allerede har og på verktøy du er fortrolig med å bruke.

Gjennom bruk av kjente symboler, har Macintosh gjort avansert teknologi tilgjengelig for alle. Macintosh er et verktøy som støtter den enkelte i kritisk tenkning, problemløsning, simulering og i gjennomføring av laboratorieeksperimenter.

Og som ikke minst gjør det mulig å bringe virkeligheten inn i den pedagogiske prosess – på en ny og mer spennende måte.

Men Apple Computers støtte av under-

visningssektoren stopper ikke med utviklingen av Macintosh. Heller ikke med store ord om bruken av maskinen.

Vi går fra ord til handling, gjennom en rekke konkrete tiltak som lever opp til vår visjon, vår misjon og vår forretningsidé:

– Vi vil forandre verden ved å gi individet økte muligheter.

– Vi vil forandre måten individet arbeider, lærer, leker og kommuniserer på.

– Vi vil gjøre avansert datateknologi til et verktøy, som på menneskelig vis øker individets kreativitet, produktivitet og arbeids glede.

...til handling:

1. AFU - Apple's Forsknings- og Utviklingslegat

AFU skal støtte private og offentlige forskningsprosjekter innen utdanningssektoren i Norge. Forutsetning for tildeling av midler fra legatet er at prosjektet bruker informasjonsteknologi i utvikling av pedagogisk og administrativ programvare for utdanningssektoren, og at midlene tas ut i form av Macintosh-maskiner og annet utstyr. Legatet bestyres av et frittstående kollegium på ni personer, med god representasjon fra undervisningssektoren. Fra ord til handling.

2. Apple's Multimedia Centre

Apple inviterer nå et antall norske undervisningsinstitusjoner til å etablere Macintosh-baserte arbeidsmiljøer, der lærere og studenter kan arbeide med den mest moderne programvare og den nyeste teknologi. Det er vårt mål at disse miljøene skaper en strøm av nye anvendelser, som vil komme hele undervisningssektoren til gode.

Institusjonens andel av kostnadene ved etableringen av et Apple Multimedia Senter er satt så lavt som til 30 prosent av gjeldende listepriiser. Fra ord til handling.

3. Apple's klassesett

Når et antall personlige datamaskiner knyttes sammen i nettverk, kan det åpnes for nye, effektive og fremfor alt spennende former for undervisning og læring. Og det sier seg selv, at jo enklere maskinene er å bruke, jo større er de pedagogiske gevinstene. Med Macintosh-maskinens intuitive brukergrensesnitt er disse gevinstene synlige fra første dag, og de bare øker etterhvert som deltakerne utvikler og deler kunnskap seg imellom.

Som et uttrykk for vår vilje til å støtte undervisningssektoren, tilbyr Apple klassesett til ned mot 50 prosent av vanlig listepriis, for minimum 10 maskiner, skriver, programvare og selve nettverkløsningen. Fra ord til handling.

4. AGE - Apple's Global Education

AGE er et prosjekt der studenter og lærere i over 25 land, ved 200 skoler (hvorav foreløpig tre i Norge) utveksler løsninger, erfaring og kompetanse. Gjennom AGE-prosjektet legger Apple på denne måten forholdene til rette for at lærestedene, ved bruk av informasjonsteknologi, kan utvikle og realisere spennende former for undervisning og læring.

Motoren i dette nettverket er Apple Computer's eget internasjonale kommunikasjonssystem - AppleLink - tilgjengelig over telenettet - fra brukernes egne Macintosh-maskiner.

I Norge skal nå enda et antall utvalgte skoler få sjansen til å knytte seg til nettverket, og på denne måten trekke fordelene av Apple's internasjonale satsing på kunnskapsformidling. Fra ord til handling.

5. Macintosh Brukergrupper

Alle som har kjøpt en Macintosh har oppdaget at de har fått med seg noe helt vesentlig på kjøpet. Tilleggsverdier, som kanskje hverken forhandleren eller brosjyrene fortalte om. Dette helt vesentlige er hva vi kaller Macintosh-fellesskapet.

Rundt omkring i verden er det mennesker som har satt dette i system, og dannet de såkalte Macintosh Brukergrupper. I Norge har vi åtte slike brukergrupper, med forankring i utdanningsmiljøer

rundt i landet, og flere er under etablering.

Vi hjelper gruppene med innbyrdes utveksling av informasjon. Vi markedsfører gruppens rolle og betydning. Vi dekker kostnadene når gruppens ledere kommer sammen til årsmøte. Og vi tilbyr utstyr som setter gruppene bedre i stand til å fungere etter sin hensikt. Fra ord til handling.

6. EUC - European University Consortium

Hvert år arrangerer Apple sin europeiske konferanse, EUC - European University Consortium. EUC samler over 500 delegater - hvorav 10-15 fra Norge - fra universitets- og høyskolemiljøene i Europa. Alle benytter Macintosh i forskning og undervisning. Alle har et ønske om å knytte kontakter med kolleger fra andre institusjoner for utveksling av erfaring, kompetanse og løsninger.

Apple arrangerer og betaler denne konferansen, som er blitt et kraftsenter for idéutveksling og debatt om informasjonsteknologiens muligheter og konsekvenser for forskning og utdanning. Fra ord til handling.

7. Norsk Utdannelses Konferanse

Etter de samme retningslinjer og intensjoner arrangerer Apple hvert år, neste gang i april 1991, en norsk variant av Apple's European University Consortium.

Slik får idéene og impulsene fra EUC enda større spredning i de norske utdanningsmiljøene. Fra ord til handling.

8. Apple-miljøets programvareutvikling

Over hele verden finnes det tusentalls tilgjengelige programmer og løsninger spesielt laget med henblikk på undervisning og forskning.

Felles for dem er at de er lette å bruke - utviklet over samme lest som all annen programvare for Macintosh. Apple vil gjøre sitt til at dette materialet blir tilgjengelig, også i norske forsknings- og undervisningsmiljøer. I tillegg tilbyr Apple og Apple's samarbeidspartnere på forhandlersiden utstyr, opplæring og utviklerstøtte til svært gunstige betingelser. Fra ord til handling.

9. Apple og undervisningssektorens krav til samarbeidspartnere

At undervisningssektoren stiller andre krav til en dataforhandler enn f.eks. næringslivet, har vi tatt konsekvensen av, og bygget opp et eget Apple forhandlernet med universiteter, skoler og høyskoler som eneste arbeidsfelt.

Vi dekker i dag hele Norge, med utgangspunkt i de tettsteder der de største utdanningsinstitusjonene ligger:

- Oslo: HøyskoleData AS, tlf. (02) 46 51 00
- Kristiansand: HøyskoleData AS, tlf. (042) 20 900
- Gjøvik: HøyskoleData AS
- Bergen: Dataparken (UiB), tlf. (05) 54 40 11
- Bergen: Escape (NHH), tlf. (05) 95 95 55
- Trondheim: TAPIR DATA-fagsenter, tlf. (07) 59 29 73
- Tromsø: UniVerket AS, tlf. (083) 10 400

Hos disse forhandlerne vil du møte mennesker med kunnskap om utdanningsinstitusjonenes spesielle behov. Med evne til å yte den service disse har krav på i henhold til Apple's forpliktelser overfor utdanningssektoren. Og som tar sin rolle

som totalleverandør av utstyr, programvare og tjenester på alvor og i et langsiktig perspektiv. Fra ord til handling.

10. Myten om Macintosh

Apple er verdens - og Norges! - største leverandør av personlige datamaskiner til undervisningssektoren. Likevel opplever vi at myten om at 'Macintosh er dyr', lever videre. Vi har alltid hevdet at prisen på en dataløsning må sees i lys av verdier som produktivitet, kreativitet og arbeids glede. Den som gjør det vil ikke bare finne at Macintosh er det rimeligste alternativet, men også det eneste.

Men, for én gang for alle å avlive myten om Macintosh, kan vi fortelle deg at du nå kan få et fullverdig medlem av Macintosh-familien til en veil. pris på under 10.000 (!) kroner (ekskl. mva).

Som alle andre Macintosh-maskiner, kan denne modellen både lese fra - og skrive til - DOS og OS/2 disketter. Den kan med enkelhet integreres i bl.a. IBM, DEC og UNIX nettverk. Den kan gi deg tilgang til mer enn 7000 ulike standardprogrammer og et like omfattende utvalg av undervisningsrelaterte programmer.

Og den kan, for en rimelig investering, oppgraderes til høyere hastighet og større lagringskapasitet, kobles til storskjerm og annet tilleggsutstyr. I takt med din egen utvikling som Macintosh-bruker.

Fra ord til handling.

Vi kan ikke få sagt alt om vårt "Fra ord til handling"-program i en slik annonse. Men du kan lese mer i en brosjyre over samme tema. Fyll ut kupongen nedenfor, så sender vi deg et eksemplar. Eller ta kontakt med en av spesialforhandlerne. De har både brosjyren og kunnskapen om Apple's satsing i undervisningsmarkedet!

Priser og betingelser kan endres uten forutgående varsel.

Apple Computer

Send kupongen til Apple Computer, postboks 333, 1322 Horik

Ja!

Dette interesserer meg. Send meg nærmere informasjon om Apple's satsing i utdanningssektoren.

Jeg er student/elev ved:

.....

Jeg underviser/forsker ved:

.....

Jeg arbeider innen administrasjon ved:

.....

Navn:

Stilling:

Adresse:

Postnr. og sted:

Fra kott til koloss...

(Fra side 9)

klarte seg lenge med naboens. Og skulle man gjennomføre en elskelig seanse, måtte man vise betydelig conduite dersom man ikke ville kringkaste aktens gang for hele korridoren. Hvorvidt forholdene er blitt bedre nå anes ikke. Samskipnaden lovt strakstiltak.

Det ble derfor ny flytting, nå til Prestvannet. "Det forjettede land" var imidlertid ikke så svært likevel, man savnet noe bakgrunnstøy. Men man fikk avsluttet året med æra i behold. Dessuten hadde man fremdeles Prelaten, hvor imidlertid be-bop jazzen hadde gjort sitt inntog. Og jeg lærte aldri å klappe på de rette plassene. Nei, da var det bedre med Jørn Hoels "Rute 26" og lignende.

Mot slutten

Etter ett års pause var man igjen tilbake, nå geografisk plassert i privat leilighet som en herre med stor media-suksess i ettertid. En svirebror som hadde operert som trend-forsker på hobbybasis, mente at EDB var tingen i tillegg til matematikk og fysikk. Således gikk man til studiet med glød og optimisme, og man angrer ikke.

Rent sosialt holdt fremdeles Prelaten mål, men Jonas med "J" var også spiselig. Fra IMR kunne man se at 2.byggetrinn tok form oppe i myra, og mine siste eksamener våren -81 ble avlagt i kjelleren på UB. Med sementsekker som barrikader rundt.

Nå var det imidlertid finale for den akademiske karrieren. Tanken om et hovedfag hadde ligget perifer, men man innså alvor. Tallet på forelesningene, i korridorene, i kantina, på gata og sogar på servietter ute en kveld. Det passet ikke ei sjel som var faglig drittlei allerede. Jeg vinket UiTø adjø, inntok en lokalavis og Pressens Faglige Utvalg overtok posisjonen til sensorer i høyskolemiljø. Senere ble det skole.

Snartur

Nå er man altså tilbake igjen en snartur, for å krone verket med pedagogisk seminar. Man gleder seg over at Universitetet som kompleks nærmer seg ferdigstilling, men samtidig sniker en bekymret tanke seg inn: Var de intime miljøene spredt omkring å foretrekke likevel framfor dagens enhet, som en slags mini-Blindern? Ta i alle fall vare på deg selv og dine medstudenter rent sosialt! Faglig kapasitet alene holder ikke når du skal ut i jobb, den sosiale delen er basis for alt.

Det strides om hvorvidt studenter er late eller ikke. I -74 gikk fremdeles fangstfolk på Ølhallen for å mimre over en bayer, og to stykker bivante et kulls eksamensfeiring: - Studentane e så lat at dæ går makk i dæm, utbrøt den ene høylydt. - Tja, sa kompisen mens han studerte gjengens inntak: - Eg veit ikkje om dæm e så lat akkurat. Mæn dæ går mykje Mack i dæm!

-my.

Rønning cubakrise

Asle Rønning kommenterer i Utopia nr 4-90 min artikkel om utviklingen på Cuba (Utopia nr 3-90). Rønning utgangspunkt for kritikk er at jeg i min artikkel har anlagt et vestlig syn på forholdene på Cuba. Dette har han selv sagt rett i, og etter mitt skjønn ville en artikkel om Cuba på regimets egne premisser være uinteressant.

Mitt hovedpoeng var at den cubanske revolusjonen i 1959 førte til en betydelig standardheving for folk flest på Cuba, men at denne standardhevingen nå har stagnert, og lever ikke lenger opp til befolkningens forventninger. Å sammenligne situasjonen før og etter revolusjonen blir mer og mer irrelevant etter hvert som tiden går og de fleste på Cuba bare kjenner revolusjonen fra historietimene på skolen. Til Castros fortvilelse er folks referansepunkt nå i stadig større grad andre land, og i mindre grad det pre-revolusjonære Cuba. Castros regime har hele tiden hentet sin legitimitet nettopp fra forbedringen som revolusjonen førte til på 60-tallet.

Regimets problem er at ikke engang cubanerne kan leve på minner alene, selv om et stort propagandaapparat fortvilet forsøker å friske opp almenhetens hukommelse, og å blåse liv i de tapte revolusjonære idealer. Samtidig slås det hardt ned på all spirende opposisjon og annerledes tenkning. Det cubanske regimets hovedparole "sosialisme eller døden" kan tolkes på flere måter.

Men Rønning ser ut til å mene at de overgrep og brudd på menneskerettighetene som regimet begår i 1990 faktisk kan forsvares og legi-

timeres gjennom de matrielle forbedringer som regimet oppnådde i 60-årene. Rønning synes å foretrekke matriell velferd fremfor demokrati, noe som også er vanlig i marxistisk praksis. Jeg ser personlig ingen reell motsetning mellom matriell velstand og demokratiske rettigheter, og foretrekker å ha begge deler samtidig. Det unner jeg også cubanerne. Men Rønning må gjerne forklare oss hvorfor han ser et motsetningsforhold mellom disse. Mangel på ytringsfrihet er ingen bagatell. Til og med gamle marxister har jo etter hvert oppdaget og anerkjent rettstatens, pluralismens og det borgerlige demokratis nødvendighet.

Å unnskyldte udemokratiske regimer med at folket der lever i gode matrielle kår, kan være skjebnesvangert. Ville Rønning ikke være i mot apartheid hvis negrene i Sør-Afrika hadde det bedre matrielt enn i de andre afrikanske landa? Nazismen i Tyskland i 30-årene skapte en ekstrem matriell vekst. Kan den derfor forsvares? Nepp.

Kampen for demokrati, ytrings- og bevegelsesfrihet er selv sagt et selvstendig poeng i de kommunistiske landene, men trolig er mangelen på slike rettigheter også en viktig forklaringsfaktor mht. hvorfor produksjonssystemene her fungerer så dårlig. Kanalene for korrektiver og nytenkning er få. Det kan derfor være svært gode grunner til å se de økonomiske problemene og mangelen på elementære demokratiske rettigheter i sammenheng.

At Cuba har gjort en betydelig militær og politisk innsats i løsningen av Namibia-spørsmålet og at Cuba har et meget stort antall

bistandsarbeidere i andre fattigere land, er sikkert bra, men unnskylder på ingen måte at Cuba mangler presse-, trykke- og ytringsfrihet, slik Rønning later til å mene. Tvert i mot skulle man tro at et land som førte en relativt sindig utenrikspolitikk, også gjør det samme hjemme.

Et annet hovedpoeng hos Rønning er at jeg skal ha ment at man må presse på for at Cuba skal innføre en markedsøkonomi etter vestlig mønster. Hvor i min artikkel har han funnet dette? Her må Rønning ha lest utelukkende mellom linjene. Mitt enkle poeng var en konstatering av at kommunismen er i ferd med å bryte sammen, også på Cuba. Jeg oppfatter denne utviklingen som nærmest uavvendelig, og at Castro før eller siden vil falle i denne prosessen. Men at innføringen av en ren markedsøkonomi er spesielt ønskelig har jeg aldri hevdet. Å gå fra den ene grøften til den andre er vel neppe noen stor framgang, selv om dette ser ut til å være et vanlig handlingsmønster. Det er folkene i de kommunistiske landene selv som ser markedsøkonomien som løsningen på de økonomiske problemene, og Rønning må gjerne mene at de tar feil i dette. Men tross alt vet disse folkene mer om feilsått sosialisme og planøkonomi enn det Rønning gjør.

Men Rønning har forstått min artikkel rett ihvertfall på et punkt: Jeg synes ikke kommunismen er noen god løsning eller noe reelt alternativ. Verken for Cuba eller den tredje verden forøvrig. Tvert i mot er vel både kommunismen og kapitalismen mer problemer enn løsninger. Ingen av dem ser ut til å kunne løse de miljø- og fattigdoms-

problemene de begge er med å skape. Men så er vel heller ikke problemstillingen enten kommunisme eller kapitalisme slik Rønning mener - alternativer finnes.

Cuba var lenge den norske venstresidens hovedleverandør av "gode" sosialistiske eksempler, idealer og visjoner. I spissen sto alle de som i årenes løp var på arbeidsbrigader på Cuba. Etter disse ideologiske "høymessene" kom mange nyfrelst tilbake, og vinket med storslagne statistikker. Men Cuba er ikke lenger noe godt utgangspunkt for sosiale frelsesreligioner, og man må snart kunne få skrive en artikkel om Cuba uten å behøve å ramse opp fremgangene som revolusjonen i 1959 førte til, uten at det venstre radikale establishment ser rødt (evne blått). Tiden er tross alt over 30 år siden. Tiden er inne for et mer nyansert syn på Cuba. Den tendensiøse idealiseringen og mytologiseringen som har omkranset den cubanske revolusjonen bør snart ta slutt, ikke minst av hensyn til det cubanske folk. Revolusjonen var i utgangspunktet et interessant og godt forsøk som vi en gang kanskje kunne både lære og inspireres av. Men det som gikk godt på 60-tallet behøver ikke gå godt på 90-tallet. Den cubanske revolusjonen er i dag bare levende blant ortodokse kommunister og romantiske somlehedere.

De problemene verden står overfor i dag er langt fra trivielle, og kan ikke løses av skjeggete leger og jurister som springer rundt i fjellene og skyter og lager revolusjon. Dessverre.

Av Håkan T. Sandersen

Vitskap mot vanetenking

I den vestlege verda er det ei uro og ein otte for morsmålet. Både elevar og lærarar flest ser ut til å meiste denne grunnleggjande tankereiskapen dårlegare enn før. Dermed har undervisninga i faget kome i framgrunnen. I USA slår dei til lyd for at undervisninga må gje større innsyn i heile skriftkulturen (cultural literacy). Her heime opplevde vi i vinter og vår ein særnorsk variant, som gjekk ut på å gjere morsmålsfaget mindre. Framlegget var at sidemålsundervisninga anten skulle bort, gjerast frivillig eller ha mindre omfang.

Til vanleg har slike framlegg og åtak på sidemålpløringa kome frå gymnasiastar som ikkje har gripe den kunnskaps og kulturprosessen som ligg i morsmålsundervisninga, men som berre har sett på sidemålet som eit arbeidskrevjande fag som dei vil sleppe unna. Denne gongen hadde dei følgje av ein professor i nordisk målvtenskap ved Universitetet i Oslo, og rektor same staden. Desse universitetsfolka synest begge å meine at skriftleg øving i nynorsk gjev dårleg dugleik i bokmålsk uttrykksevne. Men ingen

av dei la fram vitskaplege granskningar som stødde påstandane deira.

Slike vitskaplege granskningar finst då heller ikkje. Derimot finst det vitskaplege granskningar som fortel om korleis språkundervisninga fungerer i norsk skule. På bakgrunn av granskningar Lars Sigfred Evensen har gjort om dette emnet, skriv han i doktoravhandlinga si; Den vet best hvor sko(l)en trykker.....(1986), om kva elevar og lærarar i ungdomsskolen og den vidaregåande skulen oppfatar som vanskelege emne mellom anna i morsmålet. Evensen kan melde at i norskfaget er det litterær analyse (lyrikk) og språkbruksanalyse (grammatikk) som er problememna sett frå elevsynsstad. Sidemålet er mindre problematisk enn desse to nemde emna for elevane.

Mellom lærarane råder derimot den oppfatninga at sidemålsundervisninga er det største problemet i norskopplæringa. Dessutan gjev granskninga til Evensen grunn til å tru at mange lærarar slurvar med målføreundervisninga. I tråd med varsom vitskapleg ordlegging konkluderer Lars Sigfred Evensen frå

Universitetet i Trondheim slik om tilhøva i morsmålsundervisninga her til lands:

"Dersom en aksepterer en sammenheng mellom holdninger til målføre og holdninger til sidemål som rimelig, kan dette antyde at enkelte lærere selv har negative holdninger til sidemålet. Deres vurderinger av elevmøtivering er dermed kanskje også farget av egne negative holdninger, mens vurderinger av litteratur er farget av egne positive holdninger. (S. 322).

Med vitskaplig granskning i ryggen og kulturelt ansvar for auge kan Noregs Mållag trygt forsvare skipnaden med ei munnleg og skriftleg morsmålsundervisning som femner både om eit hovudmål og eit sidemål og såleis gjev elevar og lærarar ei brei kulturell orientering. Skipnaden byggjer dessuten på demokratiske og politiske vedtak som gjev vokstervilkår for heile den norske språkkulturen, samstundes som han og gjev pedagogiske utfordringar for lærarane og språkleg medvit for elevane.

Granskninga til Lars Sigfred Evensen fortel at søkjelyset meir

enn nokon gong må rettast mot den norskundervisninga som bli gjeven på høgskulane og universiteta. Det ser ut til å vera lærarar med manglande kunnskap og sviktande interesse for heile den norske språkkulturen som er ei utløyssande årsak til uroa kring morsmålsundervisninga her til lands. Studentane på høgskular og universitet må difor få eit betre fagleg tilbud der skriveopplæring er eit obligatorisk og integrert del av dette tilbudet.

Noregs Mållag ønskjer sjølvsagt ikkje at morsmålsundervisninga skal stivne i vanebundne undervisningsmønster. Pedagogiske nyvinningar må utprøvast og utnyttast både når dei byggjer på auka bruk av tankekraft og når dei står seg på om disposisjon av undervisningsemne. Føresetnaden er at slike omleggingar både utviklar den kommunikative og den kulturelle sida ved morsmålet og viser at desse to komponentane er uløyslege vovne kvarandre.

Av Dagfinn Worren, arbeidsutvalet i Noregs Mållag

Utopia

—din egen lokalavis

Haikekassa

Hvorfor kjører folk alene hjem i helgene, til sommeren og til jul? Ved å ta på andre som skal samme veien, har man selskap under turen, reiser mer miljøvennlig og ressursbesparende, samtidig som man kan dele på utgiftene.

Interessegruppa for miljøvernstudier har derfor opprettet Haike-

kassa. Her skriver man hvor man skal, og om man ønsker plass eller kjører selv.

Haikekassa er plassert på Miljøtavla nede i hovedgården (3. byggetrinn).

Bruk den!!

Interessegruppa for miljøvernstudier

Nybrott og gjenreisning, eller vonbrot og nedbygging?

Et utvalg nedsatt av NAVF har nylig levert en innstilling med tittelen "Nybrott og gjenreisning, ny kunnskapspolitikk for Nord-Norge". Innstillingen trekker opp rammene for et nasjonalt FoU-program for Nord-Norge og om Nord-Norges situasjon. Innstillingen er lagt opp som en gjennomgang av Nord-Norges situasjon generelt og av FoU virksomhet i Nord-Norge spesielt, og konkluderer med forslag til tiltak. Innstillingen forventes å få stor betydning for utviklingen av høyere undervisning og forskning i Nord-Norge fram mot århundreskiftet.

Rektor ved Universitetet i Tromsø (UiTø), Ole D. Mjøs sier i et innlegg i "Dagbladet" 4.9. følgende om innstillingen: "Med innstillinga til ... utvalget er grunnlaget lagt for Nord-Norge som nytt satsningsområde i norsk forskning. Vi treng ikkje flere innstillinger no. No er det politisk handling og pengar som skal til. Planene er krystallklare for dei nærmaste åra." Dessverre kan ikke vi fra vårt ståsted, som hovedfagsstudenter i Datafag ved UiTø, dele rektor Mjøs' begeistring for alt i innstillingen. De vurderinger og anbefalinger som framlegges for vårt fag har nemlig svakheter som vil kunne få klart negative konsekvenser for vår studiesituasjon og vårt framtidige yrkesliv dersom de får stå uimotsagte.

Virkelighetsoppfatning

Et fellestrekk for hele innstillingen er hvor liten oppmerksomhet datafag/informatikk vies. Dette står i merkelig misforhold til en virkelighet hvor datamaskiner er involvert på nesten alle områder. I en slik virkelighet burde det være en

selvfølge at det satses på forskning og kompetanseoppbygging innenfor datafag. Dette er utvalget ikke enig i. Det peker for eksempel ut seks områder hvor det bør satses ekstra for å bygge opp grunnleggende kompetanse og grunnforskning i Nord-Norge: bedriftsøkonomi, materialvitenskap, integrert bygnings-teknologi, produksjonsteknologi, elektronikk, kommunalteknikk, bioteknologi og kjemi. Dette er områder som utvalget ser på som grunnleggende for nåværende og framtidig industri. I argumentasjonen for at elektronikk bør være et av disse satsningsområdene heter det (s. 150): "Elektronikk har og vil få en stadig større betydning for all industriell virksomhet." Ønsker utvalget å bli tatt alvorlig når det med sine valg av satsningsområder indirekte sier at datafaglig kompetanse ikke har en tilsvarende betydning for industriell virksomhet og næringsliv i Nord-Norge?

Utvalget leverer uforvarende selv et godt bevis for datafagets relevans for næringsliv og industri. I beskrivelsen av Seksjon for datafag ved UiTø heter det (s. 96): "Seksjonen har ... hatt rekrutteringsproblemer på grunn av den konkurranse de har med industri og næringsliv."

Den samme beskrivelsen av Seksjon for datafag (SfD) er forvrig nedslående lesning for oss som har vårt daglige virke der. Ved første gjennomlesning kan man faktisk lure på om utvalget egentlig forsøker å beskrive SfD, eller om de snakker om noe helt annet. Utvalget nevner nemlig to forskningsgrupper som ikke finnes ved SfD, og unnlater å beskrive de fire gruppene som virkelig finnes. Dette er ille, og verre blir det når man sammenligner

mangelen på detaljer i beskrivelsen av datafagsseksjonen med de grundige beskrivelsene av for eksempel fysikk- og kjemiseksjonene ved UiTø. For disse beskrives det detaljert både forskningsgrupper og forskningsaktiviteter. Særlig beskrivelsen av kjemi er grundig.

Sammenligningen med beskrivelsen av fysikk gir også et annet poeng som tydelig viser utvalgets holdninger: Om studenttilstrømmingen til fysikk heter det (s. 95): "Dette er en del av sivilingeniøruddanningen som har stor suksess når det gjelder å rekruttere dyktige studenter." Om datafag heter det (s. 96): "Som ved andre IT-institutter har studenttilgangen vært betydelig, og skapt volumproblemer." Det er det samme fenomenet, stor studenttilstrømning, som beskrives i disse to setningene!

SfD har i perioden 1987-1990 deltatt i det såkalte IT-programmet, en nasjonal satsning innenfor informasjonsteknologi. Over perioden har SfD mottatt ca 12 millioner kroner, som har gått til å bedre kvaliteten i forskning, undervisning og administrasjon. Det har blitt rapportert fylldig om resultatene av satsningen både til UiTø sentralt og til departementet som administrerer tildelingen av midlene. Denne satsningen og resultatene som er oppnådd ved SfD har utvalget oversett totalt. Det eneste som sies er (s. 71): "Utvalget har ikke hatt anledning til å gjøre seg kjent med evalueringsrapporten." Har utvalget forsøkt å gjøre seg kjent med rapportene fra fagmiljøene? Har utvalget overhodet snakket med fagmiljøene?

Konklusjonen av det vi har gått gjennom (og en rekke andre punkter, som at utvalget fullstendig overser

et av de største sivilingeniørfagene ved UiTø, nemlig datafag) må dessverre bli at utvalget har dårlig kontakt med virkeligheten. Det gjelder datafag og informasjonsteknologi i Nord-Norge generelt, men spesielt datafag som fag ved UiTø.

Utvalgets forslag til tiltak.

Med denne virkelighetsforståelsen er det ikke uventet at datafag kommer veldig dårlig ut når utvalget foreslår tiltak (kap. 6 i innstillingen). Her skaper forøvrig utvalget et nytt fag, informasjonsteori, bestående av matematikk og datafag. Dette faget har ingen hørt om før, så forsåvidt har utvalget gjort et banebrytende arbeid med denne sammenslåingen. (Eller kan det dreie seg om en misforståelse av hva forkortelsen IT står for?)

Utvalget foreslår uansett meget små bevilgninger til datafag sammenlignet med andre fag. Under posten 'tiltak til naturvitenskapelig grunnforskning' foreslår utvalget at datafag skal få halvparten av det som foreslås tildelt kjemi, og en fjerdedel av det som foreslås tildelt fysikk. I tillegg til at bevilgningene er små skal de også deles på flere, idet utvalget foreslår at datafagsmidlene skal kunne tildeles miljøer både i Troms, Alta og Bodø, mens midlene til fysikk, kjemi og de fleste andre fag skal gå kun til miljøene ved UiTø.

Som et apropos til denne fordelingen kan vi nevne at Seksjon for datafag hsten 1989 stod for 15% av alle kandidatene som ble uteksaminert med høyere grads eksamen fra UiTø, og over 40% av kandidatene som ble uteksaminert med Cand. scient. (naturvitenskapelig hovedfags-) eksamen. Det siste er

mer enn dobbelt så mye som kjemi og fysikk til sammen.

Til dette miljøet sier utvalget at det ikke skal gis støtte til forskerstillinger, stipendiater eller postdoktorstillinger. Utvalgets anbefalinger til andre forskningsråd (spesielt NTNf) står helt i stil med dette.

Konklusjon

Dersom utvalgets forslag blir tatt til følge vil det bety en nedprioritering av datafag som fag i Nord-Norge. I første omgang blir forsknings- og utdanningsmiljøene rammet. Konsekvensene der vil være alvorlige nok, spesielt med hensyn til rekruttering av forskere. I neste omgang vil imidlertid den reduserte satsningen på forskning og utdanning naturligvis gå ut over oppbyggingen av datafaglig kompetanse i næringsliv og forvaltning i landsdelen.

Det burde ikke være tvil om at det er behov for slik kompetanse, og det har vist seg bortimot umulig å rekruttere utenfor landsdelen. Datafaglig kompetanse for Nord-Norge må bygges opp i Nord-Norge! At dette er den riktige veien å gå viser det faktum at 85% av kandidatene med hovedfagseksamen i datafag fra UiTø arbeider i Nord-Norge.

Vi må derfor konkludere med at utvalgets innstilling er et **vonbrot** for datafag i Nord-Norge, og at den vil føre til en **nedbygging** i forhold til andre fag.

For HUFFDA (Hovedfagsstudentene i datafags interesseforening):

Asbjørn Sætran og Sigrid Steinholt Bygdås.

Norsk Romsenter og kontrakter til norske miljøer

Gjennom artikler i *Utopia* er det skapt et inntrykk av at Norsk Romsenter (NRS) har forsøkt å hindre Universitetet i Tromsø i å få en millionkontrakt med den europeiske romorganisasjonen (ESA). I tillegg til faktiske feil, er det tydelig at det finnes en del misforsøelser når det gjelder norsk romvirksomhet. De bør oppklares.

Norsk Romsenter har ansvaret for å koordinere og styre den offentlige satsingen på romvirksomhet. En viktig del av arbeidet er å ivareta norske interesser i ESA. Norge deltar i ulike ESA-programmer ved å bidra økonomisk til gjennomføringen av programmen. Av det vi bidrar med får vi anslagsvis 70-80% igjen i form av

kontrakter til norsk industri og forskningsmiljøer. Det er Norsk Romsenters klare holdning at disse kontraktene skal føre til næringsvekst, at norsk industri videreutvikler sin kompetanse for økt aktivitet både innenfor og utenfor romvirksomheten. Med begrensede ressurser må også noen få hovedområder prioriteres.

Med andre ord, når ESA gir en millionkontrakt til et norsk miljø, så er det "norske" millioner som kommer tilbake, og det er Norsk Romsenters ansvar å arbeide for at de resulterer i næringsvekst.

I det aktuelle eksemplet med Universitetet i Tromsø og en tre millioners kontrakt med ESA, var Norsk Romsenter i utgangspunktet negativ. Hovedsaklig fordi industriinteressene syntes svake, og fordi det ikke var midler tilgjengelig i det ESA-programmet som kontrakten hørte hjemme. Prosjektet lå ikke innenfor prioriterte hovedområder.

Det er viktig å presisere at i vår holdning lå det ingen vurdering av kvaliteten av den forskning som professor Hauke Trinks og hans gruppe

driver. Vi forstår at den er av internasjonalt klasse. Vårt syn reflekterer kun den næringsmessige ansvar som Norsk Romsenter skal utøve.

Etter hvert har prosjektet i samarbeid med NRS blitt forandret i mer industrivennlig retning. NRS har hjulpet Universitetet med å finne interesserte industripartnere, og vi arbeider for å få ESA til å akseptere at deler av kontrakten plasseres under et annet program enn opprinnelig, under et program hvor det finnes "norske" midler tilgjengelige.

I artikler er det brukt ord som "krig mellom Norsk Romsenter og Universitetet i Tromsø." Som denne fremstillingen viser er dette misvisende begreper. Generelt bruker Norsk Romsenter mye tid og krefter på å tilrettelegge forholdene for miljøer som ønsker å arbeide innen romvirksomhet. I dagens Norge burde det være forståelse for nødvendigheten av å styre offentlige midler til prosjekter hvor muligheten for næringsvekst er størst.

Av Per Torbo, informasjonssjef, Norsk Romsenter.

Rabas universitehta

Preassadiedahus

Sami Studeantaid Searvi Romssas illuda go ollu odda studeantat bohtet Romsii dan cavcca. Ovdaneapmi duoin nuppiin universitehtain balda, go eanas fagat dain dal giddejuvvojit.

Rabas universitehta lea dehalas dainnago movttiidahtta sami studeantaid valdit alit oahpu. Sami Studeantaid Searvi Romssas atna dan dihtii dehalazzan ahte eanas lohkansajit leat rabas Romssa Universitehtas.

Sami Studeantaid Searvi Romssas bargaa dan badjelii ahte buoridit sami studeantaid dili, ja mii vuoridit iezaimet millahttologu lassanit unnimusta 25%, ja savva buot odda studeanttaide buori boahitima Romsii.

Pressemelding

Sami Studeantaid Searvi Romssas - Samiske Studenters forening i Tromsø - ser positivt på den store tilstrømmingen av studenter til Universitetet i Tromsø. Utviklinga ved de andre Universitetene, der de aller fleste studiene må lukkes, er skremmende.

Et åpent Universitet er viktig for rekrutteringa av samisk ungdom til høyere utdanning. Derfor ser Sami Studeantaid Searvi Romssas det nødvendig at de fleste studiene ved Universitetet i Tromsø holdes åpne.

Sami Studeantaid Searvi Romssas ivaretar samiske studenters interesser og vi venter ei økning i medlemstallet vårt på minst 25% i høst. Og vi ønsker alle nye studenter velkommen til Tromsø.

Posten skal kastes!

Dette er den nifse beskjedne Utopia mottok i slutten av august. Det ligger nemlig ikke rent lite herreløs post i hyllene nede i underetasjen på Institutt for Samfunnsvitenskap. Dødsviktige meldinger til alle dere studenter ved Universitetet i Tromsø. Brev fra gamle kjærester, som angrer og ber deg vende tilbake, meldinger om tilslag på den svimmelt lukrative jobben du

har søkt på, verdipost fra Hjertelotteriet, spennende anvisninger, hjemmebak lefse fra mor, penger fra far og mye, mye mer.

Kom og hent det da vel! Hyllene befinner seg utenfor Utopias kontorer, vis a' vis kantina. Om ca. en uke er det bare aske igjen av brevet som kanskje var til deg. La oss hjelpe godeste Pat. La posten komme fram.

STUDENTHUSET

Skippergata 44 tlf 84410

Åpent alle dager fra 1500
Lørdager fra 1300

Velkommen

Mot i brystet, tett i pannen

En rekke studenter ved Universitetet er engasjert i fredsarbeid av forskjellig art. I forrige uke dro ti fredsdue til Harstad for å demonstrere mot kystvaktskipet Andenes planlagte ferd til Gulfen. Til tross for iherdig markedsføring ovenfor media ble den ulovlige aksjonen omtrent ikke viet spalteplass i pressen. Det bør "aktivistene", tross alt, sette pris på. Alt gikk nemlig ikke etter planen under korstoget mot urettferdighet og ondskap i en hard og nådeløs verden. Utopia bringer her eksklusivt den hele og usensurerte historien om fadeseen.

Fiasko 1. Da våre helter etter en tids spaning fant Harstad, kunne aksjonen iverksettes. Fem av "aksjonistene" stormet opp landgangen til fartøyet for å lenke seg fast på dekket. Raskt viste det seg at skipets mannskap ikke var interessert i det. "Aksjonistene" iverksatte da slagplan B, fastlenking til landgangen.

Fiasko 2. Under fastlenkingen kom det for en dag at hengelåsene var for store til kjettingene.... Likevel klarte et mindretall å lenke seg fast til landgangen. Vår stolte marine benyttet da anledningen til å vaske landgangen med vannkanon. En "aksjonist" debuterte som fender da han ble hengene etter kjettingen mellom skipet og kaia. Deretter gav marinen "Aksjonistene" et elementært kurs i sjømannskap: Landgangen er ikke en del av et skip. Landgang og landkrabber ble lempet på land. Og invasjonen var avverget.

Fiasko 3. Til tross for håndgemenget og bruduljene nådde bildene aldri pressen. Den eneste tilstedeværende "fotograf" var selv medlem av "aksjonistgruppen", og fotografen og pocketkameraet deltok i den militære fellesvasken. De spennende bildene ble aldri sent med ilpost til Dagbladet. Etter sigende er filmen nå - sammen med "aksjonistens" øvrige fotos fra sommerferien - til fremkalling hos postordrefirmaet Quikkfoto i Moss...

Fiasko 4. Antiterrortroppen - to politiaspiranter fra Hinnøya lensmannskontor - ble på et tidlig tidspunkt tilkalt, og rykket ut med svartemarja for å bryte opp den ulovlige demonstrasjonen. Ordsmakten avventet imidlertid situasjonen. Når det hele var over, tilbød de å skyse "aksjonistene" ut av området (Førti meter). Dette takket "aksjonistene" ja til. Vel inne i svartemarja hørte de dørene slå i lås:

- Lurt igjen!

—Tango & Barte

Baksidebildet er tatt av Elisabeth Rønbech Myrvang.

Arve Bartnes, tidligere redaktør i Utopia

Foto. Roy Østensen

EN TAKK

Til Arve Bartnes. Avtroppet redaktør for studentavisa Utopia. Hans dyktighet som journalist og redaktør var udiskutabel. Tross sin unge alder maktet han å fylle sitt verv på en måte som vi må til dagspressen for å finne maken til. Selv om det henimot deadline kunne herske apokalyptiske tilstander i redaksjonen, rodde "Barte" tingene glatt i land.

Aviser vil alltid bli diskutert, blant lesere såvel som i redaksjonene. Likevel fantes det blant oss liten tvil om at Arve innførte en linje som ville gi Utopia noe nytt og spennende.

Så har også skjedd - avisen har gjennom det siste året blitt radikalt forandret. Sideantallet er fordoblet, stoffet synes å falle i studenter og ansattes smak, og bildekvaliteten er utvilsomt av et helt annet slag. Arve har kort sagt gitt Utopia pretensjoner om å være langt mer

enn ei bitter og sær lufse.

Det skal bli hardt å holde oppe den standarden Arve Bartnes har gitt vår studentavis. Men vi skal gjøre vårt aller beste. Slik han har gjort, gjennom pågangsmot, autoritet, og en humor som i sin rå kunnskapsrikdom kan målbinde fanden (på bortebane).

Vi er svært glade for stadig å ha ham med oss som journalist.

Redaksjonen Utopia.

Du finner oss vis á vis SAS-hotellet
i Sjøgt 6

Tlf: 84 840 / 82 513

 **STUDENT
RADIOEN**
TROMSØ FM 105.6

Studentradioen i Tromsø, Kjørbygget, Strandgata 5/7, 9000 TROMSØ Telefon : 57 388

**P
R
O
G
R
A
M
T
I
L
L
B
U
D**

Morrasending:
Man.-fre. Kl. 07.30-10.00
Ettermiddagsendinger:
Man.-fre. Kl. 15.00-16.00
Mandag Kl. 17.30-19.00
Lørdag Kl. 13.30-15.00
Søndag Kl. 14.00-16.00
Søndag Kl. 16.00-17.00

Kveldsendinger:
Mandag Kl. 22.00-22.30
Tirsdag Kl. 22.00-23.00
Onsdag Kl. 22.00-23.00
Torsdag Kl. 22.30-23.30
Kl. 23.30-24.00
Kl. 00.00-02.00
Fredag Kl. 19.30-21.00
Lørdag Kl. 17.30-19.00
Søndag Kl. 18.00-19.00

MORRAKVITTER

GOD ETTERMIDDAG
PLATESPEILET (GAMMELPOP)
KULTURSENDING
MUSIKKMAKSIMUM
KLASSISKE TONER

STUDENTHJØRNET
TROPICAL EKSTRAVAGANSA
OASEN, Kulturmagasin.
FILMKLUBB HALVTIME
JAZZFORUM
PLATENTYT
NATTSENDING
BEAT-SERVICE
TUNE-IN HARD ROCK RADIO
SØNDAGS ÅPENT